

Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XXXIII.

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1983 — JULY-AUGUST

Ч. 324

АНСАМБЛЬ ЮНИХ БАНДУРИСТІВ ОДУМ-У ЧІКАГО

кер. Ол. Пошиваник (1983 р.) Зліва сидять: Катя Бей, Олена Бей, Ніна Василів, Тіна Ярмоленко, Вікторія Козленко, Рая Карасейчук, Катя Волковець, Таня Островська, Мотя Пошиваник, Ірина Мінтянська, Таня Козленко, Роксана Василів, Ніна Стайфел,

Стоять: Леся Будник, Наталя Хім'як, Іна Таран, Олександра Косогор, Валентин Мороз (мол.), Андрій Карасейчук, Павло Пошиваник, Анатолій Островський, Іван Яресько, Марко Павлик, Михайло Олійник, Павло Будник, Кері Чорний.

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

В. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
176 Oakdale Ave.
St. Catharines, Ont. L2P 2K9

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Pentincton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N. J. 08525

I. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.
Голова ЦК: **О. ПОШИВАНИК**

Редагує Колегія:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смиг, О. Харченко,
Л. Павлюк

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: **A. Poszewanyk**

5240 N. Le Claire Ace.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні -----	12.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.25 дол.	
В Австралії -----	8.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 90 центів	
В Англії і Німеччині -----	9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.	
В усіх інших країнах Європи -----	7.50 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 85 центів (амер.)	
В усіх країнах Південної Америки -----	7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (амер.)	

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 25 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Я. Славутич, А. Юриняк, А. Кнотопський, Л. Пилипенко, А. Лисий — Чому спільний табір? С. Кузьменко — Надя. Л. Волянська — ОДУМ готується до активного літа. О. П. — Ансамбль юних бандуристів ОДУМ-у в Чикаго. Радіопередача про І. Багряного. В. Чапленко — М'ясозаготівлі. А. Галан — Прописка. Д. Чуб — Нова збірка поезій Г. Черинь. М. Вірний — На згадку про В. Лесича. О. Харченко — Некурці повинні змагатися за свої права. Сторінка Юн. ОДУМ-у. Листи до редакції.

На обкладинці: Ансамбль Юних Бандуристів ОДУМ-у Чикаго

Яр СЛАВУТИЧ

ГУРІВСЬКИЙ ЛІС

(Із циклу "Благодатне")

Гурівський лісе, оазо,
Серед херсонських степів,
Ріс я з тобою разом,
Слухав закличний спів.

Звідав шулічині гнізда,
Лігва, таємність колод...
Вдача зросла вогниста
Між мандрівних пригод.

Гурівський лісе гіллястий!
Скраю, в родинних гробках,
Оберігай від напасти
Предків козацький прах;

Дідову рідну могилу
Міцно корінням обвий,
Від чебрецевого схилу
Терен жени лихий.

Пам'ять прадавнього роду
Хай перегойдує гай.
Гурівський лісе, з походу
— Волю в нову господу —
Внуків моїх вітай!

**

Кремеznий дубе! З тихого узлісся
Чи ти ще й досі радісно шумиш?
Чи шуляки тебе не відреклися,
По каченят літаючи в комиш?

Широкоплечий, лицарський, предвічний,
Ти пив потугу степових криниць.
Чи на корі зберігся меч двосічний,
Гербовий щит і юний підпис Гриць?

Писали сестри, що в посохлих кронах
Стоїш — як хрест на гробі козаків,
А надовкола з жолудів патронних
Стріляє пруття молодих дубків.

Та й скільки ж їх, розмаяних, веселих!
Не полічити кучерів-голів.
Радіє неба синьоокий келих,
Шумить із надрів золото полів.

І рідний, спалений Москвою, хутір,
Що потонує у дикім бур'яні,
Немов готується зустріти гутір
Дідів і внуків по страшній війні.

**

Верби, захмелено-теплі,
Ставе задумливий мій!
Там я на виспі, на греблі
Нищив отруйних змій.

Пічперезавишись під руки,
Ними лякав дітлахів.
Гнались у нори гадюки
Від степових судів.

Гурівський лісе, твердине
Волі, повстанських хуртеч!
Лоно глибоке, гостинне
Кликало шаблю й меч.

Знали ленікинські орди
Кулі нових куренів;
Бився петлюрівець гордий
Проти комун, махнів.

Стій же, оазо прекрасна,
Мужня, могутня, як лев!
Хай палахкоче й не гасне
Майво твоїх дерев!

1983

Л. ГУСИН

ДОЛЯ ДІВОЧА

Послалася пісенька
Понад ставом в берестках,
Зашуміла ніжненько
На устах...
Виглядає милого здалека
І тужливо плещиться
Думонька дзвінка
Про надію радісну
Деся у берестках...
Нічка вже згорнулася —
Спатоньки пора...
Стала, засмутилася:
Мати вигляда.
З-понад ставу стежкою
Сумно побрела...
Стелиться мережкою
Пісенька сумна.
У відханнях-стогонах
Нічку провела:
Милий десь на вигонах
Іншу обійма.
Сонце усміхнулося —
Вже вставать пора;
Дівча засмутилося —
Не було й нема.
Доленьки розкішної
Бог їй не судив,
Бо коханий з іншою
В степу заблудив.

5. 9. 1979

Д-р Анатолій ЛИСИЙ

ЧОМУ СПІЛЬНИЙ ТАБІР?

Одумівський погляд

Про це треба було писати два роки тому, коли цей експеримент починався в Міннесоті. Все ж після двохрічного досвіду це питання залишається актуальним, бо від початку може бути або продовження, або кінець. В нашому випадку ми маємо продовження з покращенням, бо з початкової двійки (ОДУМ, СУМ) ми, з приєднанням ПЛАСТ-у, стали трійкою.

Ніхто, крім тих, які працюють з молоддю, мабуть не знає, як тяжко переконати теперішніх батьків посилати своїх дітей до табору, та ще й українського. Теперішні батьки дітей самі народились тут і в більшості не відчувають тісної прив'язаності до української громади. Чи під впливом довкілля, чи в наслідок іншого розуміння ролі родини і батьків, вони мають помітно менший вплив на своїх дітей. Тому в багатьох випадках діти шкільного віку самі вирішують, чи їхати до табору, чи ні. На жаль довкілля часто для дитячого розуму є більш притягальним, ніж український табір.

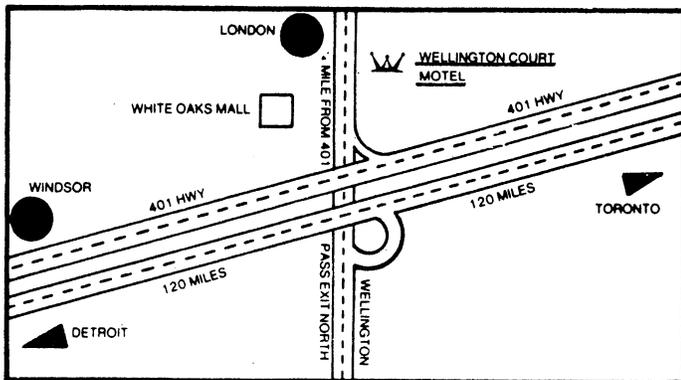
Власне з таких і подібних причин членство в молодечих організаціях поступово меншає. Відомо взагалі, що лише малий процент молоді українського походження належить до організації молоді. Також треба знати, що для українського міщанина приналежність до організованої групи взагалі є страшною. Тому для декого ОДУМ завжди був ніби червоною, а СУМ ніби чорною плахтою. Отож брак членства і попов-

нення відчувався в наших філіях і тому зовсім логічним було рішення створити спільний табір для молоді.

Невідомо для нас, як в кінці-кінців українське громадянство поставиться до цієї ідеї. Включення ПЛАСТ-у є дальшим позитивним кроком. Є ще більше молодечих груп і місцевих організацій молоді, особливо при церковних громадах, які, сподіваємося, з часом вийдуть зі свого ізольованого існування принаймні на два тижні в рік.

Що ж до наших ідейно-світоглядних різниць, то вони для молоді 8-17 років зовсім є невідомими. Життя затирає ці різниці, вони ще плачуться десь там на "верхівці". Зрештою, згідно домовлення, кожна молодеча організація на таборі зберігає свою ідентичність і всі діти на таборі назчаються шанувати одні других.

Ми певні, що в нашій суспільстві знайдуться добрі і щирі люди, які ідею спільного табору для молоді привітають і підтримають. Нам було, наприклад, дуже приємно дістати листа від д-ра Миколи Ценка, пластового сеньйора "Червона Калина", в яким він пише: "Читаю Ваше оголошення у "Свободі" ч. 109 з дня 10-го червня ц. р. та очам своїм не вірю. Невже ж це починається нова доба в організації української молоді? про що ми мріяли довгими роками..." і т. д. За ці теплі і щирі слова та ділову підтримку ми є сердечно вдячні, вони дають нам надхнення на майбутнє.

WELLINGTON COURT MOTEL

ОЛЕКСІЙ І МАРІЯ МАКАРЕНКО

власники

1078 Wellington Rd. So. off Hwy 401
LONDON, Ont. N6E 1M2 — Phone (519) 681-1050

ДОБРА ОБСЛУГА, ПРИВІТНА
АТМОСФЕРА.

НЕРУХОМИЙ ФОНД ЖУРНАЛА "МОЛОДА УКРАЇНА"

Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журналу оповідання, статті, поезію.

Тепер фонд нараховує 3201.18 дол. що склали:

Федір і Надія Бойко	3.000 дол.
Колишня філія ОДУМ-у в Монреалі	201.18

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

НА ДЯ

Після морочливих клопотань Ганні дали дозвіл поїхати на одинь день до рідного міста, відвідати тітку. Це вона після смерті Ганниної матері взяла її трирічною до себе й доглядала, поки німці примусово не забрали Ганну на працю до Німеччини. Тепер тітка стара й хвора, єдина з численної родини, розпорошеної по всіх закутках Советського Союзу, листувалася з Ганною і вже довгий час, в кожному листі, запрошувала до себе в гості. Ганни батько, незабаром після закінчення війни, помер, а інші родичі, передаючи через тітку поздоровлення, просили не подавати закордон, боронь Боже, їхньої адреси.

Рідне місто зустріло гостю з Канади чепурними приміськими будиночками, здебільша побіленими, оточеними садками й квітами, обгородженими дерев'яними парканами й парканчиками, зза яких, то тут, то там, виглядали голови соняхів.

Головна вулиця, що проходить майже через ціле місто, почалася більшими, притаганими місцями, будинками. Ганна вловлювала в них знайоме, так як це трапляється при зустрічі з людьми, яких давно не бачено і призабуто. Деякі з них вона пригадувала, інші — ніби колись десь бачила, але всі вони, здавалося, дивилися на неї своїми вікнами якомсь чужо й неприязно. "Чи ж це справді моє рідне місто?" — подумала Ганна і злякалася своєї думки, з'явилося почуття, ніби поповнила якийсь тяжкий, непростимий гріх. Вулицею ходили люди — такі, як колись, і, ніби йнакші: поспішали, йшли поволі, вели дітей за руку, чи везли їх у дитячих візочках.

Біля своєї колишньої школи Ганна попросила водія авта на хвилинку спинитися. "Така сама, як і була, — подумала Ганна про школу. — Тільки цегла потемніла і від цього тепер вона, начебто постаршала". Он там, на другому поверсі, вікно її третьої класи, а те, на першому, що виходить на подвір'я — п'ятої.

Перед школою гамірно. Стоять уперемішку, дівчата й хлопці. Молодші — окремо. Деякі стрибають на одній нозі, штовхаючи камінчика по накресленим крейдою квадратам — грають у клясу. А ще молодші — бігають і ловлять одне одного, зі сміхом і вереском, — грають у квача, здається бачить Ганна, бо, насправді, біля школи порожньо: час літніх вакацій. З тітчиних листів Ганна знає, що небагато її шкільних товаришів залишилося в місті. Дівчата пороз'їжджалися, а майже всі хлопці погинули у війну. Коли Червона армія надійшла зі сходу, їх мобілізували і без відповідного вишколу, зброї й одягу послали на фронт. Звідти не повернувся додому ні Віктор, ні Аркадій, ні Ростик... На могилі сусідського хлопця Тольки, що був на дві класи старший від Ганни, за двадцять років після його смерті поставили пам'ятник герою. На протязі всіх тих років Тольчина мати ходила від села до села, де мала б воювати частина, у якій був її син, розпитуючи про нього, аж

доки не встановила місце його загибелі. Тільки мріяв стати капітаном далекої плавби. А матері хотілося бачити свого одинака інженером. Ганні здається, що в той час усі хлопці! мами чомусь хотіли, щоб їх сини поставали інженерами. А Ростик хотів поступити до театральної школи. Він був найкращим у класі декляматором і часом писав, як і Ганна, вірші до стінної газети. Ростиковим батькам також не сподобався синів вибір. Тепер пам'ятник на Тольчиній могилі вславляє і його, так само, як і Миколу, який завжди мріяв подорожувати. Він захоплювався пригодницькою літературою, а коли пішов до шостої класи — пустився в дорогу. Скільки в школі було хвилювань і розмов, коли Микола зник! І хоча на четвертий день він був знятий з потягу, на якому, звичайно, їхав "зайцем", і повернутий до буднів, все одно його "подорож" не пропала намарне, бо він якимось чином умудрився зібрати з неї стільки цікавого, що ніхто з його ровесників не тільки що не думав його осуджувати за нерозважний вчинок, а навіть заздрили, слухаючи його розповідей, що справляли враження ніби він від'їхав від дому не на сто кілометрів, а проїхав, принаймі половину земної кулі.

Авто зупинилося. Приїхали. Ганна розплатилася з водієм і домовилася, що він заїде за нею завтра пополудні. Взяла валізку з подарунками й пішла в двір. "Все таке саме — і ніби інакше, — подумала вона. — Так, це робота часу... це він... на всьому його відбиток..." На душі було тяжко. З приспішеним биттям серця постукала в двері. — Заходьте! — почувла за дверима.

Ганна відчинила.

— Це ти, Ганнусю?! — скрикнула тітка й почала вставати з тапчана, на якому півлежала. — Заходь, заходь, дитино! — вона поволі спускала ноги на підлогу. У тітки артрит і хворе серце. Ганна поставила валізку й кинулася до тітки.

Коли від першого враження зустрічі обидві заплакалися, — сиділи, то обнявшись, то тримаючи одна одної руки, говорили, згадували...

— Як я радію, що ти приїхала! — сказала тітка. — Ми всі тебе так чекали...

— Хто всі? — здивовано спитала Ганна.

— Ну, та всі наші: і Вітя, і Юра, і Сашко, і Ліда...

— Вони тут?

— Та ні! Але вони знають, що ти мала приїхати. Я їм писала. Вони всі тебе чекали... — а по короткій надумі додала, — вони не можуть з тобою зустрічатися, ти ж знаєш. У них посади, діти... Мені старій то нічого...

— Тьютю, а може я й до вас не мусіла приїжджати?

— Бог з тобою, дитино! Навіть і не думай такого. Я нічим уже не ризикую, а ти мені, як рідна дитина. Це ж і хата твоїх бідних покійних батьків, — і вони обидві знову заплакали.

— Годі, тьотю! — сказала Ганна, встаючи. — Не треба більше сліз. Говорімо про щось радісніше! Ходімо в садок! Я хочу привітатися з нашим садком!

— Йди, йди, любенька, а я тим часом поставлю на стіл щось перекусити. Ти, напевне, голодна з дороги... Я ж і приготувалася, хоч вже й не вірила, що прийдеш. Пиріжків спекла, наварила борщу, киселю з нових вишень зварила...

— Може з наших?

— Та з яких же ще!

— Ви колись, тьотю, прислали сушених вишень і груш — таких добрих не можна купити ніде за кордоном. Всі це казали, кого ми тільки ними не частували.

— Таке говориш! — усміхнулася тітка, поволі піднімаючись з тапчана. — Та скільки ж їх там було, щоб ще й людей частувати!

— А ми їх споживали потроху, наче причастя.

— Ну ж, і придумала, — мовила тітка, а в її голосі вчувалося вдовolenня. — Та якщо вже вони тобі так сподобалися, то візьмеш з собою. В мене залишилося трохи торішніх... А я тебе чекала й чекала, боялася вийти з хати, щоб була не розминутися. Вже й не вірила, що прийдеш. Ну, піди, піди, голубонько, походи по садку. — А хвилинку подумавши, — додала. — Якщо б там хтось із сусідів, що живуть у другій половині, чи взагалі хто, поцікавився тобою, то скажи, що ти із Західньої України. Так краще. Вони повірять. Ти вже й говориш так, як люди звідтіля. Та й одягнена більше на їхній зразок. Я казала, що в мене племінниця живе у Львові. На всякий випадок, — говорила тітка.

— Добре, тьотю, якщо ви думаєте, що так краще. А деревам можна признатися? — жартівливо спитала Ганна.

Щойно взялася за клямку, як у хату постукали. Ганна відрухово відчинила двері. У хату увійшла старша жінка.

— Заходь, заходь, Надю! — озвалася тітка. — А в мене гості...

— Надя!

— Ганнуса!

Надя... Найсердечніша Ганнина подруга з дитячих літ. Але як вона змінилася! Звичайно, постаріла за сорок років і Ганна. Та, коли порівняти Надю з канадськими Ганниними ровесницями, вона виглядає на вік жінки, яка б годилася їм у матері. Чи це справді та Надя! Повна енергії, дотепна, красуня, найкраща танцівниця в шкільному танцювальному ансамблі, з якою завжди було так чудово дружити! Обидві були відмінницями і завжди про щось мріяли. Одного разу вони вирішили стати кіноартистками і написали спільного листа до київської кіностудії. На їхню безмежну радість прийшла відповідь, яка їм здалася такою багатообіцяючою. Їм радили наполегливо вчитися в школі, далі розвиваючи свої артистичні таланти, а по закінченні десятирічкы, якщо не передумають, знову звернутися до них. Цього вельми надійного листа дівчата, по черзі, пильно переховували, аж поки він десь не загубився. На зміну приходили інші речі. Були також події, що стосувалися старших, але боляче заторкували життя дітей. У Наді не було батька. Офіційно, між

**СТРАВИ — ТАНЦІ
Й ЕСТРАДНІ ВИСТУПИ
В КОЗАЦЬКОМУ СТИЛІ**

**TORONTO — Downtown: 97 Cumberland St.
(in Yorkville). Tel.: 961-4422**

**TORONTO — West: 5245 Dundas St. W. (at Kipling),
Tel.: 231-7447.**

**EXPERT CATERING AND BANQUET
FACILITIES AVAILABLE.**

For information call 231-7447.

знайомими, вважалося, що він помер. Але Ганна знала, що Надін батько був заарештований, за дуже страшну річ, яку вона ніколи не чула, щоб хтось вимовляв не пошепки, — український націоналізм і безслідно пропав. Він викладав українську літературу в педагогічному інституті. У Наді вдома розмовляли виключно українською мовою, як і в Ганни, зрештою, як і в більшості людей їхнього не зрусифікованого міста. Ганниного батька було заарештовано так само, як і Надіного, але, можливо, тому, що в установі, у якій працював Ганнин батько, панувала російська мова, його було заарештовано за щось інше. Різниця між арештами їхніх батьків була ще і в тому, що Ганниного батька було заарештовано пізніше, ніж Надіного, і щойно почали придумувати йому обвинувачення, як, раптом, змінили міністра органів безпеки. З цієї причини частину заарештованих за урядування "залізного" міністра випустили. Ганнин батько потрапив у число тих "щасливців". Якби не цей випадок, він, напевне, пішов би слідами Надіного відпокутувати свою "участь" у польській, німецькій, англійській чи якій іще там розвідках, які б для нього підшукало в своїй уяві НКВД.

Не зважаючи на всі заперечення, Надя конче хотіла, щоб Ганна з тіткою йшла до неї на вече-

рю, і тітці нічого більше не залишилося, як попросити Надю дозволити їй взяти свої пиріжки.

Після вечері Ганна з Надею вийшли надвір. Сіли на східцях високого ганку, що виходив на подвір'я, за яким, за низеньким дерев'яним парканчиком, тягнувся садок: такий знайомий Ганні з дитинства! Все навколо потопало в теплому місячному вечорі. Деякий час сиділи мовчки. В саду важко гупнуло яблуко. Ганні здалося, що цей гупіт був якийсь особливий. Ганна подумала: як вона зможе передати його своїм дітям, людям, до яких вона повернеться, які тут ніколи не жили? Хіба вони зрозуміють?... І цей вечір, по вінця наповнений сумішшю свіжости з саду з запахом, матіоли і яблук, що лежать біля ганку у ночвах, з безперервним веселим тріском цвіркунів і гудінням заблуканого з саду хруща. Взагалі, як передати все те, що так глибоко відчували її близькі й далекі предки, до безтаттями закохані в красу рідної землі, за яку вони споконвіку боролися і вмирали, і без неї ніде не почувалися щасливими...

— А може не добре, що ти мене привела до себе? — перервала мовчанку Ганна.

— Я не боюся, — відказала Надя, — зразу ж догадавшись чому її це спитали. — Я ж і сама була закордоном. Я своє відбула.

Що відбула? — здивовано кинула Ганна.

— Хіба ж тобі тьотя не писала?

Тітка в одному з листів згадувала, що після дванадцятирічної відсутності Надя повернулася додому. Ганна просила тітку написати про Надю більше, зокрема про те, де вона була протягом останніх десяти років. Але тітка про Надю більше ніколи не згадувала. Надю схопили німці на вулиці й вивезли на працю до Німеччини, коли їй не було ще й п'ятнадцяти років. У Німеччині Ганна з Надею обмінялися кількома листами. Надя писала, що в господаря, до якого її приділили на працю, їй дуже погано, і вона ні про що так не мріє, як про те, щоб повернутися додому.

— Я дуже хотіла повернутися додому, — вела розповідь Надя, — і як тільки прийшли американці, записалась на репатріацію. Та ледве переступила поріг репатріаційного табору, як зрозуміла, що зробила непоправну помилку. Всіх поворотців додому трактували, як воєнних злочинців.

— Але ж у твоєму випадку... — перервала Надя Ганна.

— Жодні пояснення тут не допомогли. Мене разом з іншими повезли на примусову працю за Урал. Я багато думала — за що?... Дівчата, які ділили зі мною долю, питали це саме. Коли я повернулася додому, мені було 27 років. І, уявивши собі, тоді, коли, здавалося, збулася моя найбільша мрія, якою я жила протягом усього часу моєї розлуки з домом, я відчула себе більше нещасливою, ніж будь-коли у своєму житті. Я побачила що переді мною нічого не має. І тоді я зрозуміла, що можна жити і вижити без багатьох, ніби konieczних для життя людини речей, коли є надія. А без неї — не можна... Продовжувати формальну освіту мені було вже пізно. На одруження в моєму віці та ще й з мою біографією не було жодних виглядів. Можливі наречені дівчат мого

ARMADALE MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТІ Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блор коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

віку лежали в братських могилах, а для тих, що ще залишилися в живих, — були молодші. Мене влаштували працювати на горілчану фабрику. Це рахується добра робота, навіть дуже добра, особливо, коли зважити все... Але, уявивши собі, ціле життя дивитися, як перед тобою конвеєром біжать пляшки, щоб мати змогу їсти і спати...

— Але ти одружилася...

— Так, я одружилася, — зідхнула Надя. Коли я повернулася, мій майбутній чоловік жив у нашому флігелі, ти знаєш, у тому, що в садку. Мама казала, що він прибився до нашого двору у війну, був хворий, майже вмирав. Мама прийняла його в наш двір, виходила. Так він і залишився жити у нас, у флігелі. Казав, що вся його родина загинула під час бомбардування. Не любив говорити про своє минуле і ми його ніколи більше не розпитували, ніж ми знали він хотів би говорити. Коли я повернулася, він працював на деревообробній фабриці, а харчувався в нас. Надя, на хвилинку, замовкла. — Він був доброю вдачею... Набагато старший за мене... На тридцять років... Я хотіла мати родину... для когось жити... когось любити... ти мене розумієш?..

Ганна кивнула головою.

— Ти з ним не була щасливою?...

— Він був до мене добрий... у нього була добра вдача... далі вела Надя. — За неповні п'ять років нашого спільного життя він залишив мене вдовою. Помер на удар серця. Я залишилася з малими дітьми, які становлять ціль мого життя.

Довгу хвилину панувала мовчанка.

— Добрий вечір, — басовито пролунало поруч.

Жінки повернули голови на голос. Біля ганку, у місячному сяйві, стояв високий, ставний молодий чоловік.

— Ти вже прийшов, Остапе? — спитала Надя, ніби й недоречно, бо ж це було й так очевидним. — Це мій Остап, — звернулася вона до Ганни.

Ганна привіталася з молодим чоловіком за руку.

— А це, Остапе, Ганна Василівна — моя подруга з дитячих років.

— Дуже приємно, — мовив Остап. — Я бачу,

що ви насолоджуєтесь вечором. Справді, випав чудовий. Я, мамо, затримався... чітко продзвеніла з уст молодця мелодійна українська мова, яка, Ганні здалося, була продовженням, невд'ємною частиною цього вечора, цієї природи, що їх оточувала, і все мовлене тут будь-якою іншою мовою світу звучало б у цю хвилину жакливим дисонансом.

— Иди, Остапochку, до хати. Бабуся дасть тобі поїсти.

— Радість моя і сум, — сказала Надя, коли Остап зайшов до хати. — Добрі вони у мене хлопці. Добре вчаться. Восени Остап іде до Харкова. Прийняли на фізико-математичний. Радію, але й боюся, щоб велике місто не мало на нього небажаного впливу.

— Тобі нічого боятися, Надю. Я певна, що твої сини забезпечені від цього. Вплив, який вони дістали тут, удома, завжди буде переможцем. Він охороняв і тебе, коли доля кидала тебе по світах.

Надя гірко усміхнулася.

— А Ігор мріє про театральний, — далі повела розмову Надя. — Я його відмовляю. То ж таке непевне.

— А ти забула? — посміхнулася Ганна. — Пригадуєш наш лист до кіностудії?

— Дивись! — блиснула очима Надя. — Ти не забула! — і навіть при місячному світлі можна було помітити, як її лице освітілося якимось дивним світлом, що здавалося, випромінювало з неї, від чого вона, аж ніби помолодшала. — А ти знаєш, я знайшла той лист із кіностудії! А ми ж тоді стільки перешукали! І знаєш де?! В хрестоматії з української літератури з шостої класи. А ми ж тоді і там його шукали! Я тобі його віддам. Адже, ми домовилися, що переховуватиметься він у кожної з нас по черзі. Тепер він уже у тебе й залишиться.

— Нехай він буде у тебе, Надю, — сказала Ганна.

— З якої ж речі?... Це було б несправедливо, — пустотливо сказала Надя.

— Я знаю, що так буде надійніше. Я завжди все розгублюю... Все в житті розгублюю...

— Та, ні! Що ти! — заперечила Надя, — але, якщо хочеш, я берегтиму його для тебе, — Ганні вчулося, що вона вловила в Надіному голосі нотку втіхи. — Та тільки ти його захочеш — напиши — я ж зразу пришлю... А Ігор, як йому уже так до серця театральний — хай іде, — вела далі Надя. — Нехай вибирають фахи, які хочуть. Єдине, я ще у житті бажала б, — щоб вони були порядними людьми. Ти там, у Канаді, напевне, щасливо живеш. Дуже добре виглядаєш... Розкажи про себе.

Ганна відчула, як щось стиснуло їй горло і вона нічого не зможе сказати. Їй стало до болю ніяково за все те, чим вона нормально любила похвалитися, чим вона гордилася: своїми достатками, що "дуже добре виглядає", навіть за те, що не пережила всього того, що пережила Надя, у якої залишилося найбільше в житті бажання: щоб з її дітей вийшли порядні люди. Ганна заплакала.

З хати вийшла тітка з Надіною матір'ю. Вже пізно — треба йти. Ганна прощається з Надею.

Писати, звичайно, не треба — так краще. Можна передавати привіти через тітку — поки ще живе. Хустки, які Ганна принесла в подарунки, вона дарує Надіній мамі. Знімає з шиї свій улюблений золотий ланцюжок і надіває на Надіну шию. Ганнин дорогий, оздоблений діамантами годинник, переходить на Надіну руку. Ганна скидає свій перстень з дорогоцінним каменем...

— Що ти робиш!?! — скрикує Надя.

— Візьми, візьми, прошу тебе. Нехай буде тобі на пам'ять про нашу зустріч. Зроби мені цю присмність! — майже благає Ганна. — Може ми вже ніколи більше й не побачимося.

— Але я ніколи не зможу тобі віддячитися!

— Що ти! Що ти кажеш! Що це все в порівнянні з тим, що ти мені дала, — схвилювано говорила Ганна. — Ти ж сама сказала, що значить для людини надія... А ти мені дала більше... Ти мені дала віру... Віру в людину.

"Жіночий світ",
лютий, 1983.

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслуговування
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звозчужання повітря ("гюмідифайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Проводимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїжджати до наших SIPCO і наповняти авта бензиною.

"Ще для нас уродить жито,
Переживем біду гірку.
Зерно вмирає, щоб ожити
У золотому колоску".

М. Руденко

ЗУСТРІЧ ОДУМ-у

США Й КАНАДИ З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ

п р и с в я ч е н а
МИКОЛІ РУДЕНКОВІ

від 2-го до 4-го вересня 1983 р.

на оселі ОДУМ-у "УКРАЇНА" біля Лондону, Канада

ПРОГРАМА ЗУСТРІЧІ:

П'ЯТНИЦЯ 2-го вересня — 6-та год. вечора:

Товариська зустріч молоді — Господар філія ОДУМ-у в Лондоні

СУБОТА 3-го вересня:

Міжфіліяльні спортові змагання з відбиванки та легкої атлетики
від 10-ої години ранку
О 6-ій годині вечора в залі оселі ОДУМ-у "УКРАЇНА"

БЕНКЕТ і ЗАБАВА

оркестра "СОЛОВЕЙ" з Торонто

Головним промовцем на бенкеті буде Світлана Кузьменко
Господар бенкету — Тетяна Дрозд з Торонто.

НЕДІЛЯ 4-го вересня:

10:30 год. ранку: Служба Божа з молитвою за загинутих від голоду в 1932-33 роках

12-та год. дня: слово голови ЦК ОДУМ-у Ол. Пошиваника
Дефіляда одумівської молоді.

На Службі Божій і на Дефіляді присутність одумівців в одностроях обов'язкова

12:30 год. дня: Спільний одумівський обід

2:00 год. дня: **КОНЦЕРТ** одумівських мистецьких груп
США і Канади

Відповідальні за концерт Оксана М е т у л и н с ь к а і
Микола Б а л д е ц ь к и й

— В Е С Е Л А В А Т Р А —

За докладнішими інформаціями звертайтеся до місцевих філій
ОДУМ-у і відділів ТОП-у

Телефони: в Лондоні: 681-7468, в Маркгам: 294-9340 і 668-8240
в Торонто: 889-0640

**ЗАКЛИКАЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО МАСОВОЇ
УЧАСТИ.**

КОМІТЕТ

Л. ВОЛЯНСЬКА

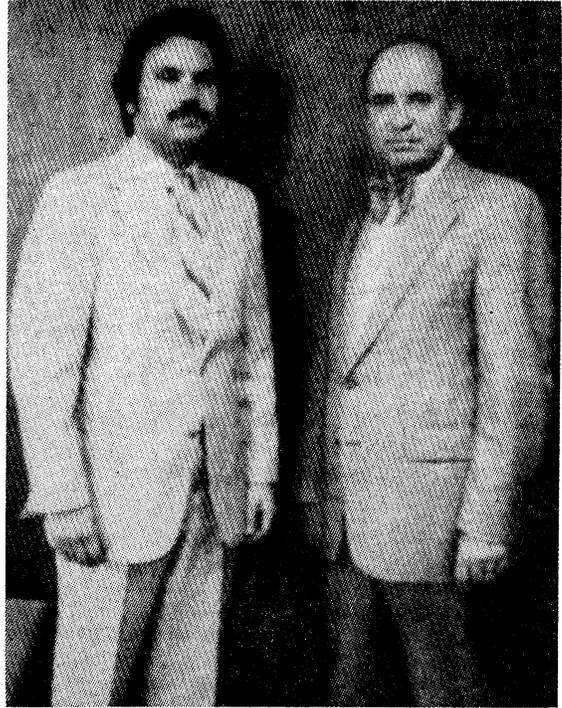
ОДУМ ГОТУЄТЬСЯ ДО АКТИВНОГО ЛІТА

ОДУМ — Організація Демократичної Української Молоді, влаштовує і цього літа свої вже традиційні табори молоді, відпочинково-виховні й кобзарські, — розповідали представники цієї молодечої організації у Головній Канцелярії УН-Союзу й редакції "Свободи", у четвер, 2-го червня. На розмові з головним президентом д-ром Іваном О. Флисом були Андрій Шевченко, голова ОДУМ; Наталія Павленко, референт юнацтва, і Олександр Непрель, референт таборів.

Розмова велася теж про загальноукраїнські справи, про поїздку і поворот Блаженнішого Митрополита Мстислава з Англії, про Комітет за Правопорядок в УККА, про жалобні молитовні відзначування 50-річчя українського голокосту, що відбулися вже в Савт Бавнд Бруку у травні, і про заплановані на 2-го жовтня активності у Вашингтоні теж з приводу Великого голоду, куди вибираються масово члени ОДУМ-у звідусіль з теренів Північної Америки, зорганізовано, в одностроях і з прапорами, автобусами. Д-р Флис з цікавістю слухав гостей-одумівців і з признанням висловився про їхню діяльність, запевняючи, що ця організація молоді дістане і цього року дотацію від УНСоюзу для її діяльності "у першу чергу" з огляду на ту безсумнівно хосенну працю, яку ОДУМ веде серед української молоді, юнацтва і дітей.

Літні табори на Оселі ОДУМ "Київ" у Аккорді, Н. Й., заплановані в такому порядку: для дітей від 7-го року життя до 16-ти років перший табір, або як його в афіші названо "сесія А", діятиме від суботи 2-го липня до суботи 16-го липня; другий табір, "Сесія Б", розпочинається в неділю, 17-го липня, і закінчується у суботу, 30-го липня. На цих відпочинково-виховних таборах заплановані спорт, спів, купіль, ватри, ручні роботи, теренознавство, а насамперед — зустріч і співжиття з новими і давніми друзями. Реєстраційні анкети (їх разом з докладними інформаціями можна дістати, пишучи на адресу: ODUM Summer Camps, P. O. Box 180, So. Bound Brook, N. J. 08880), треба виповнити й відіслати негайно на вище зазначену адресу.

Особливою популярністю серед української молоді на поселеннях втішаються традиційні для ОДУМ Кобзарські табори, на яких уже вишколено чимало надійних бандуристів і бандуристок. Завдяки цим музикам українська пісня і українська бандура лунає по всіх місцях нашого поселення, приносячи цим молоденьким кобзарям-бандуристам честь, а нашому народові — славу. Кобзарський табір відбудеться знову на оселі Українського Братського Союзу на "Верховині", в Глен Спей Н. Й., від неділі 3-го липня до суботи 16-го липня, під патронатом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка і маестра Григорія Китастого. Тут, як і кожного літа, відбуватимуться окремі курси гри на бандурі, гри на мандоліні, курс догляду над

Голова ОДУМ-у Андрій Шевченко (зліва) під час розмови з головним президентом УНС д-ром Іваном О. Флисом.

бандурою і будови бандури, як теж відпочинково-розвагові — спорт, купіль і ватри. На Кобзарський табір приймають дітей від 12-ти років вгору, і юнаків та юначок без обмеження віку, які бажають вчитися гри на бандурі чи вдосконалювати свою гру, якщо вони вже є "молодими бандуристами". Тому кількість місць на таборі обмежена, слід зацікавленим відразу зголошуватися.

Діяльність ОДУМ, як і інших молодечих організацій, відбувається не тільки влітку, але круглий рік; проте літній час дає можливість інтенсивніших контактів поміж членством, коли є нагода прибути з різних кінців Північної Америки провести цікаво і корисно час та чимало чому корисному навчитися про свою українську спадщину. На ці табори прийдуть одумівці зі сходу Америки і з місць далеких, навіть з Канади, хоч Канада матиме теж свої власні табори, наприклад, на оселі в Лондоні, Онтаріо. Табір цього літа буде також коло Міннеаполісу, але там це буде об'єднаний табір трьох молодечих організацій разом: Пласту, СУМ і ОДУМ, про що з вдовolenням розповідали гості в УНСоюзі, підкреслюючи те, що українська молодь різних переконань вміє співпрацювати поміж собою, даючи цим приклад і своїм батькам. Це не перше таке літо — вже двічі ОДУМ влаштував успішні табори з СУМ, аж ось прийшла пора і на таборування разом із Пластом, з чого українська громада може тільки радіти.

Частина учасників 24-ої Конференції Ц. К. ОДУМ-У Зліва сидять: Євген Кальман, Василь Тимошенко, д-р Юрій Криволап, Олексій Пошиваник — голова ЦК ОДУМ-у, Андрій Шевченко і Віктор Педенко. Стоять: Іван Ємець, Іван Данильченко, Володимир Корженівський, Вадим Вакуловський, Олександр Полець, Леонід Ліщина, Катерина Щербань, Ігор Лисик, Наталка Сандул, Наталка Павленко, Анатолій Терентів, Олександр Непрель і Борис Яремченко.

Торонто, 2 квітня, 1983 р.

Фото Ів. Корця

На кінець літа плянується, як щороку, Зустріч одумівців, що приваблює сотні і сотні учасників. Взагалі, хоч Організація Демократичної Молоді кількісно менша від Пласту й СУМ (вона на третьому місці після цих двох організацій), то якісно ОДУМ не відстає від своїх двох посестер. Цікаві й корисні активності, скеровані на допомогу юним українцям і українкам втримувати свою національну ідентичність, дають свої плоди.

ОДУМ під кожним оглядом є помітною організацією в зорганізованому українському житті на Заході. Заснувався він 33 роки тому в 1950 році. На сьогодні діє тут, у США десять філій та шість у Канаді. Є чимало прихильників одумівців у Німеччині, Бразилії й Австралії; не бракує їх і в інших країнах вільного світу, хоч не скрізь вони організаційно оформилися. Брак бажання організовуватися в певній частині молоді часто-густо дехто пояснює "нехиттю їхніх батьків до політики". У відміну від членства СУМ чи Пласту, ОДУМ охоплює у своїх лавах дітей і молодняк православних українців, переважно з колишньої підсоветської займанщини, а вони в більшості аполітичні. Тому ОДУМ наголошує більше виховні й товариські аспекти та етнічне мистецтво, а на думку деяких навіть доброзичливих критиків — замало уваги уділяє — політиці. Наприклад, такий вдумливий журналіст як Віталій Бендер, пишучи про ОДУМ в одумівському офіційно-місячникові "Молодій Україні" пояснив, що недостатня "політизація" ОДУМ спричинена "недоглядом" ініціаторів-засновників ОДУМ, які, хоч всі були з середовища УРДП Багряного і його оточення, не наголосили у свій час заслуг УРДП в народженні ОДУМ; тому, мовляв, одумівські виховники не відчувають "специфічного потягу до УРДП".

На такі думки молоді одумівці дають відповідь, що так має бути, бо вони воліють бути незалежною організацією, а не прибудівкою до пар-

тії. Зрештою для них "надхненником ОДУМ є Іван Багряний", і не порожнім звуком є Багряного гасло: "Нам потрібно іншої організації молоді. Організації насамперед не партійної, а надпартійної. Соборницької. Демократичної. Організації молоді, в якій виховувалися б не якісь партійні покручі, а національно свідоме й висококультурне наше молоде покоління української молоді", — ці слова, сказані в 1949 році, лягли в основу ОДУМ і лежать в її ідейних підвалинах досі.

Тоді в Нью-Йорку, в 1950 році, зорганізувалася організація, яка "з честю охороняє ідеї української демократії", як висловився її теперішній голова Андрій Шевченко. Ці демократичні, глибоко закорінені в свідомості членства принципи спонукали ОДУМ стати по боці Комітету за Правопорядок в УККА відразу після XIII Конгресу у Флядельфії і теж співпрацювати найтісніше з Українським Народним Союзом та з Українським Братським Союзом. Але ця принципова постава не притемнила бажання членства ОДУМ в першу чергу пам'ятати про співпрацю з молодечими українськими організаціями, — як згадано вище, — навіть якщо вони стоять на протилежних ідеологічних засадах.

Після літа — таборування по відпочинково-виховних і кобзарських таборах, ОДУМ готується восени до свого з'їзду, як і до акцій загальногромадського значення. Але насамперед табори.

На закінчення Наталка Павленко подякувала головному передсідникові д-р І. О. Флисові за велике, дійсно батьківське тепло й увагу і жартувала, що прийшов час і для неї вступити в члени УНСоюзу, бо це цілком "закономірний крок" для кожного свідомого українця й українки. Молоді відвідувачі також запрошували цікавитися їхніми таборами, відвідати їх влітку при нагоді, як і приїхати на Зустріч одумівців.

(Свобода, 16 червня, 1983)

О. П.

АНСАМБЛЬ ЮНИХ БАНДУРИСТІВ ОДУМ-У В ЧІКАГО

У 1964-му році філія ОДУМ-у в Чикаго зорганізувала ансамбль бандуристів молоді. У цей час існували тільки Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка та Сумівський Ансамбль Бандуристок в Детройті. За прикладом Чикаго, по інших філіях ОДУМ-у США і Канади ансамблі бандуристів вирости, "як гриби по дощі".

Першим керівником ансамблю бандуристів у Чикаго був майстер бандури, композитор і диригент, почесний член ОДУМ-у Григорій Трохимович Китастих. Ансамбль бандуристів вперше виступив на одумівському річному концерті в квітні 1965 р. в Чикаго. В листопаді 1967 р. Григорій Китастих від'їхав і повернувся до своєї "першої любові" — до славної Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка в Детройті. Труд і праця Г. Китастого не пішли на марно. Григорій Трохимович посіяв зерно кобзарської любові, яке далі процвітає, і виростило вже друге покоління чикагських бандуристів.

Від 1967 р. до 1978 р. керівником ансамблю був Анатолій Луппо, а після нього Євгенія Косогор. Роки минали, молодь дозрівала, приходили інші зацікавлення й інші обов'язки, — ансамбль зменшувався. Для поширення членства ансамблю, восени 1980 р. Олексій Пошиваник, один з колишніх учнів Г. Китастого, розпочав навчання гри на бандурі з діворою, засадничо з дітьми колишніх членів ансамблю бандуристів та їх ровесниками. Старший ансамбль, після виступу на відзначенні 30-ліття ОДУМ-у в Чикаго в листопаді 1980 р., перестав існувати. Дівора, яка готувалася до ансамблю, залишилася на роздоріжжю.

Важко було зібрати гурт дітей, який можна було б назвати ансамблем. Батьки не знали, чи возити дітей на пробу гри на бандурі, чи на інші розривки — футбол чи подібне, мовляв... "то витрата часу, все одно нічого з того не вийде."

Згодом знайшлася молодь, що зацікавилася грою на бандурі, знайшлися і батьки, які заохочували своїх дітей і знаходили час возити їх на проби, і праця з юним ансамблем пожвавилася. Після кожного виступу, покищо інструментального, зголошувалися нові кандидати до навчання гри на бандурі. Праця не була легкою. Якось за один рік навчання і виступів, бандуристи зросли з п'яти до 16 членів, віком від 9 до 15 років.

Аж тепер можна було додавати спів до бандури. Та тут нові труднощі. Голоси дітей не розвинуті, тяжко було створити дійсний хор, бо їх замало. Тяжко, але духом не падаючи, з компромісами далі працювали. За короткий час ансамбль юних бандуристів виступає з гарним успіхом вже зі співом на міжнародньому Різдвяному фестивалі в чикагському Музею Науки й Індустрії. Слідують інші виступи: на Різдвяних святах в Школі собору св. Володимира, у катедрі св. Миколая, на святах Державности і Шевченка, на Зустрічі ОДУМ-у та інших okazіях, серед української і не-української публіки. З кожним виступом юні

бандуристи набирають досвіду і самовпевнености, та всі разом ростуть. Громада бачить прогрес, інші батьки бачать успіх, зголошують і своїх дітей до ансамблю. Отак постав, росте і продовжує кобзарську традицію ансамбль юних бандуристів ОДУМ-у — друга генерація чикагських бандуристів.

Сьогодні в ансамблі є близько тридцяти бандуристів, із пересічним віком 14-15 років. Слід підкреслити, що ансамбль юних бандуристів має соборницький характер і вигляд. До нього належать діти різних українських парафій та організацій молоді — ОДУМ-у, Пласту і СУМ-у, з Чикаго й околиці. Дивлячись на шлях і обставини треба ствердити, що за цей короткий час багато праці вкладено, щоб створити і поставити юний ансамбль на ноги, хоч не зовсім ще тверді. Висліді є гарні, та показуються ще кращими у майбутньому. А це завдяки нашим молодим ентузіастам-бандуристам та їхнім батькам, які люблять і шанують українську кобзарську традицію.

КОНКУРС

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журналу оповідання, статті, поезію, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть подані в наступнім числі журналу.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журналу "Молода Україна" до 31-го грудня 1983 року, під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом мають бути подані в окремім конверті.

Центральний Комітет ОДУМ-у

**Слухайте радіопрограму ОДУМ-у
"МОЛОДА УКРАЇНА"**

з радіовисильні

СНІН НА ХВИЛЯХ FM 101

в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

**Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.**

ІВАН БАГРЯНИЙ

(В 20ту річницю смерті)

Філія ОДУМ-у Чикаго присвятила свою передвакаційну радіопередачу в червні Іванові Багрянному, який помер 20 років тому в серпні 1963 року в Німеччині. Місячні передачі ОДУМ-у є частиною одногодинної тижневої програми Люсі та Степана Самбірських. Передачу провела Олександра Косогор. Текст її є такий: "Іван Багрянний почесний член ОДУМ-у народився 1907-го року в Охтирці, колишній Полтавщині, а теперішній Сумщині.

Іван Багрянний почав писати ще будучи на шкільній лавці. Коли він мав десять років більшовики вбили на пасіці його діда і дядька, що був в армії Петлюри. Цю подію, він описав в брошурці "Чому я не хочу вертатися до СРСР" яка вийшла друком в трагічні роки примусової репатріації українців зі Східних областей України.

На літературне поле Іван Багрянний виступив у 1925 році друкуючи цілий ряд віршів в журналах Києва. На початку 1932 року він написав роман "Мариво" якого цензура не пропустила, а автора арештувала і засудила на п'ять років й вислала на Сибір, звідки він в скорому часі втік. Під час Другої світової війни він повернувся на Полтавщину. Про свою втечу з заслання та блукання серед українського люду на Зеленому Кліні та в тюрмах Багрянний описав у своїх творах "Тигролови", "Сад гетьсиманський" та "Морітурі".

Крім згаданих праць Іван Багрянний видав книжку поезій "Золотий бумеранг", "Буйний вітер" з життя молоді після 1933 року. "Огненне коло" — повість про бій під Бродами вояків Першої Української дивізії, сатиру "Антон Біда — герой труда" та п'єси "Розгром", "Генерал" та "Морітурі". Для дітей Іван Багрянний написав дві казки "Про лелек та Павлика мандрівника" і "Телефон", з власними ілюстраціями, бо він за професією був малярем. Після його смерті видано його останній роман "Людина біжить над прірвою".

У Німеччині, зараз після Другої світової війни, він з своїми друзями одностайно створив Українську Революційно-Демократичну Партію, скорочено УРДП, яку очолював аж до смерті. Їхнім часописом, як рівнож друкованим органом, багатьох зі східних земель України стала газета "Українські вісті" яка виходить і далі тут в США в Детройті. Іван Багрянний написав сотні різних статей та памфлетів у яких викривав жакливу систему російсько-комуністичного терору на наших землях. Багато уваги він присвячував також нашим еміграційним справам, які також не були надто рожеві й привабливі.

Іван Багрянний та його політичне середовище, обстоювали тезу, що кадри української національної революції перебувають в Україні навіть в рядах комуністичної партії та комсомолу. За ці свої твердження він нажив багато собі ворогів. Перу Івана Багряного належить цілий ряд відомих і популярних пісень та маршів, що їх окрилив його друг, відомий бандурист і композитор, Григорій Китастий. Ними є: "Вставай народе",

"Пісня про Тютюнника", "Марш Україна", "Вперед сини народу" який є гімном ОДУМ-у, "Ми об'їхали землю навколо" — марш ОДУМ-у який на деяких платівках називають маршем української молоді, "Марш поляглих", "Вперед, соколи", "Друзі вперед" та інші".

Текст передачі ОДУМ-у був розділений маршем ОДУМ-у "Ми об'їхали землю навколо" який виконав Михайло Мінський у супроводі Віденської камерної оркестри та пісню "Вставай народе" у виконанні капелі бандуристів ім. Т. Шевченка. Слова до обох пісень написав Іван Багрянний, а музику Григорій Китастий.

ВІДЕНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО ВИДАЛО ДВІ КНИЖКИ ПРО УКРАЇНУ

Торонто, Онтаріо. Одне із найстарших видавництв Відня, Wilhelm Braumüller Universitäts Verlag — відзначаючи двохсот ліття заснування — нещодавно видало дві книжки про Україну. Спеціалізуючись у виданні праць про меншості в Європі, Braumüller видало *Дерев'яні Церкви в Карпатах* (1982) і *Русини-Українці Чехословаччини: Історичний Огляд* (1983), автором яких є д-р Павло Р. Магочий, керівник Катедри українознавчих студій при Торонтському університеті.

Дерев'яні Церкви в Карпатах включає 240 високоякісних знімок дерев'яних церков, іконостасів і хрестів східного обряду, жилищ, мешканців у народних строях із Закарпаття й Пряшівщини де українці оселились. Усі знімки були взяті у 1920-их роках чеським істориком мистецтва-етнографом Флоріаном Заплеталом.

Ці знімки, які друкують вперше, дають можливість побачити багатство архітектури і буденного життя українців у Карпатах, яке вже забуте або загублене. Книжка друкують у твердій управі, текст по-німецькому і по-англійському, включає есей Заплетала про дерев'яну архітектуру околиці. Вступ написаний д-ром Магочим, упорядником книжки. Дві великі карти зображують місцевості де знаходяться або знаходилися дерев'яні церкви чи пам'ятки.

Русини-Українці Чехословаччини — це перший історичний нарис українців (русинів), які мешкають у межах теперішньої Чехословаччини (Пряшівщині). У одинадцятьох розділах, що розглядають політичний, економічний, і культурний розвитки, д-р Магочий простежує їх історичну еволюцію від найраніших до теперішніх часів. Включені також — обширна бібліографія і дві карти, які порівнюють географічні, етнографічні та історично-політичні межі.

Обидві книжки про західні українські землі можна набути прямо від видавництва у Відні або в місцевих українських книгарнях в Америці і Канаді.

В. ЧАПЛЕНКО

М'ЯСОЗАГОТІВЛІ

(3 натури)

Пам'яті моєї сестри Гашки.

У місті несподівано забракло м'яса, позникали геть чисто м'ясні вироби. У крамницях хоч би тобі якесь кільце ковбаси чи хоч поганенький окіст шинки де побачив! Як виметено або як корова язиком злизала!

Крамниці засвітилися чистою білістю своїх полиць, бездоганним лаком прилавків заблищали.

Навіть мухи цієї чистоти не засиджували... Мух у крамницях просто не було. Втративши надію на будь-яку поживу в цих холодно-чистих приміщеннях, вони повилітали на осіннє відсоння вулиць.

Посприяло цьому великому вилетові мух із м'ясних крамниць ще й те, що продавці, не маючи праці, трохи чи не для власної розваги раз-у-раз рясними обмахувалами тієї полиці та прилавки обмахували.

Отож бідні мухи й сиділи тепер на склі вітрин з надвірного боку, грілись, голодні й сумні, перед своєю недалекою загибеллю.

Забігали, забідкались господині українського міста. — "Чи ви бачили отаке, Веро Антонівно!" — "Жах! Це справжній жах, Ліє Аронівно! Мій Андрюша не може без ковбаси й дня прожити. Він так любить краківську..." — "А мій Давид більше шинку поважає... Та щоб йому рожева, з прорістю"...

І ці господині накріяли біду на голову товариша Сімкіна, Семена Моїсєєвича.

Досі він спокійно собі працював у "свій" (насправді державній) крамниці галантерейних виробів. У тій крамниці взимку було тепло, а вліті прохолодно. Крам його був чистий — стрічки там усякі, трикотаж, українські вишивані сорочки-"полуботківки" — і руки його були чисті. Хоч покупці не завжди могли в "його" крамниці такий "дефіцитний" крам, як сорочки-"полуботківки" чи добрий трикотажний вибір, купити, але на його огрядному погрудді (рука ж до себе стоїть!) взимку обов'язково був теплий светер, а вліті сорочка-"полуботківка", що так приємно відкривала для повітря його пітну вгдовану шию. Любив він і попоїсти добре. Особливо до смаку були йому м'ясні страви, добре зроблені битки, телячі котлети тощо. Не відмовлявся він і від ковбаси та шинки. Тільки ж, споживаючи все це собі на здоров'я, він ніколи не задумувався над тим, що й битки, й ковбаси, перш ніж стати такими та опинитись перед ним на столі, мусіли десь на селі, поміж зеленими садками та білими хатами, в вигляді жвавих живих поросят, брикливих телят бігати, поважною ходою в вигляді корів ходити. Не думав, не жури собі цим голови без потреби.

І от йому про це несподівано нагадав секретар Сталінського "райкому" КП(б)У тов. Ноздрьов.

Для цього він викликав товариша Сімкіна до "райкому", спочатку — як дбайливий секретар! — спитав його про здоров'я, а потім, нагадавши оту призабуту істину про походження м'ясних виробів, запропонував йому їхати до Н-ського району ловити тих телят, поросят тощо. Інакше сказати, товариш Ноздрьов послав товариша Сімкіна як члена партії на м'ясозаготівлі.

Товариш Сімкін глянув з докором товаришеві Ноздрьову в вічі.

— Хіба для цього нікого іншого немає?

— Немає.

— Ну, що ти кажеш! Слухай, будь другом! Звільни мене від цього...

Товариш Ноздрьов раптом підскочив, як опечений, заверещав, як те порося, тоненьким голосом, взявши просьбу товариша Сімкіна трохи чи не за образу. Він же таки секретар "райкому", а не звичайний "друг"!

— Що значить "будь другом"? — гукнув. — Усі ви хочете бути моїми друзями, — а хто поїде? Від мене "міськпартком" вимагає... Не буду ж я сам їхати...

І товариш Сімкін мусів скоритися присудові долі. Прийшовши після цього додому, він заходив збиратись у дорогу. Дружина порадила йому одягтися якомога простіше, зокрема взяти для роботи синю робітничу "спецівку", щоб мужики не сказали, що буржуй. З цих же таких міркувань рада не брати з собою золотого годинника, що, як вона казала, був вартий двох селянських корів.

Нервуючи, товариш Сімкін цю останню жінчину думку назвав був спочатку "обивательськими теревенями, бож, згідно з марксистською наукою, ніякий годинник не може зрівнятись своєю вартістю з найгіршою селянською коровою: корова — знаряддя виробництва, постійне джерело молока й телят, а годинник — тільки готовий виріб. З огляду на це найубогіший власник задрипаного корови більший буржуй, аніж власник найкращого годинника. Але потім, трохи заспокоївшись, товариш Сімкін згодився з жінкою і взяв з собою на село незолотий годинник.

А другого дня вранці "міськпарткомівське" авто підвезло його на м'ясозаготівлі до Н-ського району. Напучуючи його й інших таких, як він, що їхали на м'ясозаготівлі, в останню хвилину перед від'їздом, секретар "міськпарткому" радив їм бути твердими більшовиками і не тільки виконувати, а й поперевиконувати свої пляни, згідно з вказівками "облпарткому", ЦК КП(б)У, ЦК ВКП(б) і самого учителя, проводиря й батька народів товариша Сталіна. Ті оплески, що ними мобілізовані вкрили останні слова свого секретаря, довго стояли у вухах зворушеного цим товариша Сімкіна, стояли ще навіть тоді, як при-

емне авто несло вже його заміським шосе і вітер шумів йому повз вуха.

Гапка не спала. Перекидалася з боку на бік на холодному твердому черені. Час від часу на-тягала рукою ряденце на дітей, що спали обік неї і в сні розкривались.

В хаті стояло просіяне крізь замерзлі шибки вікон місячне світло, бліда омана. Світло косим парусом сягало до печі, лежало ясною плямою на опічку. Було тихо і в хаті, і надворі.

У нічній тиші хати було чутно, як діти — двійко їх — простужено дихали. Особливо Гаврилко, старшенький, дуже був простужений: аж хрипів.

— Вибігає надвір, на холод, — подумала мати, — а вдягтися ж та взутися ні в віщо як слід”...

Гапці не давала заснути удовина доля. Почалася зима, а в неї ж того палива, як кіт наплакав. Та й харчів не більше. Покійний Остап, її чоловік, кинув її з дітьми, умер, принісши сухоти з громадської війни. Оповідав, що не раз доводилось у воді холодною порою лежати, як ховався в очеретах.

— Був у більшовиках, — гірко подумала, — власть завойовував... А тепер та власть з останнього тягне...

Гапка мала корову, але влада обкладала її такою кількістю літрів, що для неї самої з дітьми мало що й залишалось. А втім, усе таки добре, що вона ту корову мала. Якби не та корова, то б її діти були зовсім голодні! Гапка думала про корову, як про другу матір своїх дітей, матір-годувальницю. Думала з ніжністю, як про рідну, згадувала її гарні чорні очі, що дивились, як вона давала їй їсти, просто таки по-людському. Любила Гапка корову і пишалась нею. Це ж була одна на цілий куток корова, і всі на неї заздрили...

Ці Гапчині думки перебив якийсь брязкіт надворі. Стурбована прислухалась, підвівши голову. Брязнуло вдруге.

— Чи не до корови добираються? Може, прогонич відбивають?...

І, як на підтвердження цього, десь надворі мукнула корова.

Гапка схопилася з печі і кинулася до вікна. Припала до замерзлої шибки. Продмухала наморозь — дивиться: біля повітки наче якісь людські тіні шамотаються.

— Злодії!!!

Нещасна жінка затрусилася від жаху всім тілом і, як була боса та простоволоса, та так і подалася надвір. Справді: біля повітки, в її тіні, якісь люди! І вже корову виводять. Скрикнула Гапка не своїм голосом — та до тих людей. Коли гляне — а серед них... голова "сільради" Панас Миленко.

Це мов по голові її вдарило, відібрало мову. Кричати можна, як краде злодій, кричати-волати до влади, щоб рятувала. А проти влади, що краде, немає крику. Немає рятунку.

Мовила тільки потиху:

— Що ти, Панасе, робиш? Я ж бідна...

Панас не відгукнувся, тільки голову глибоко втяг у комір свого "пальта".

— У мене ж діти...

Панас мовчав. Той, що вів корову за налігач,

спинився. Усі інші теж поставали.

— Чого ж ви, як злодюги, вночі прийшли? — не втерпіла Гапка. — Щоб люди не бачили?...

Корова, зрозумівши, що гомонить господина, жалібно мукнула. І Гапка — серце їй розривалося! — кинулася до неї, обхопила її за шию, гладила, цілувала, дорогу, рідну... обливала сльозами... Панасові посіпаки кинулись її відривати, відтягати. Відірвали й кинули прямо на землю, аж вона долонями об мерзле груддя вдарилась, аж дух їй забило...

Ведіть! Чого стали? — гукнув люто Панас на своїх помічників. — Таку мати... контрреволюція тут...

Той, що вів корову, смикнув за налігач, другий ударив хлудиною корову по спині, і вона, приречена на м'ясо, пішла з двору, переставляючи з лускотом ратиць ноги. М'ясозаготівники товпились біля неї, наче боялись, щоб хтось не відняв ще... Поспішали швидше вивести...

Гапка підвела голову, розирнулася навколо, безпорадна: голе, замерзле подвір'я, посередині її вбога, похилена хатина... Ні ліси від сусід, ні паркану від вулиці. Там, де був садок, ані пенька більше. І ліса з парканом, і садок — усе пішло на паливо... А зверху на все це дивилось холодне око місяця. Місяць освітлював далі вниз порожній тепер город і ще далі "той бік", що підводився з берега до далекого, холодного обр'ю.

— Що ж це таке? — лапнулася Гапка за лице рукою, наче перевіряла, чи вона не спить, часом, чи це все не приснилось їй.

Але це не був сон. На неї дивились чорною, порожньою діркою відчинені двері повітки. Там не було вже її корови!

Відчула холод у тілі, що йшов від мерзлої землі. Устала й помалу пішла до хати. А як уранці спробувала встати з печі, щоб дітям зварити снідання, простуда олив'яною вагою знов поклала її на холодний черинь...

Взагалі вже їй з того череня не судилося більше встати...

А уповноважений для м'ясозаготівель у Н-ському районі товариш Сімкін виконав свій плян на двісті відсотків. У постанові "Облпарткому" йому висловлена була за це подяка, а "райпартком" записав це в його "партквиткові".

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

ПРОПИСКА

Дівчата в Лізиній кімнаті, очевидно, догадувались, чому журналіст Королюк уже тиждень перебуває в дружини-студентки, та кожна жива душа в СРСР звикла до несподіванок, здебільшого гірких, і ніхто ні про що Лізу не розпитував. А Андрій цілими днями ганяв по Харкову в пошуках квартири. Врешті знайшов малу кімнатку на Основі, там, де жив колись славний Квітка-Основ'яненко. Господарі, розуміється, зажадали "прописки", інакше вони не мають права взяти квартиранта, і Андрій поїхав до відділу міліції Основ'янського району.

— Коли ви залишили Харків? — спитав начальник міліції.

— Три роки тому.

— Гм... Значить, ви загубили право жити в Харкові. Це право зберігається два роки.

— Але ж я маю тут дружину...

— Де?

— В студентському гуртожитку.

— Ну, той гуртожиток не для вас. Прикро, але мушу вам відмовити.

— Товаришу начальнику, в мене тут невідкладні справи, мені треба, бодай, тимчасово лишитися в Харкові.

— Знайдіть працю, і тоді я вас пропишу.

— Але ж це робиться не так швидко. Майте співчуття для мене!

— Ага! Ви згадали, що перебуваєте членом харківського колективу письменників. Зверніться до вашої управи, хай вона напише до мене прохання, що вам треба тут пожити, і я дам вам місячний дозвіл.

— Тільки місячний?

— Більше не можу, бо не від мене залежить. А якщо влаштуєтесь на працю, можете розраховувати на постійний.

Андрій поїхав до Будинку літератури, вже не імени Блакитного, а безіменний, і запитав, де голова Місцевкому.

Головою був письменник Юрій Смолич. Андрій захопив його в канцелярії й по-щирості розповів усе. Смолич перелякався.

— Ви звільнений, як чужий елемент? А чому ви на волі?

— Це вже ви, товаришу Смоличу, запитайте в НКВД. Дати вам адресу?

— Ні, не треба.

— Тож як з пропискою?

— З пропискою? Це справа серйозна. Знаєте, що? Ночуйте поки тут, в канцелярії, а коли якийсь міліціонер захопить та спитає, де живете, скажіть, що ви тільки приїхали й тут спинилися тимчасово, на кілька годин...

— Ну, я брехати не люблю, до того ж, уже маю квартиру, й зупинка саме за пропискою...

Смолич замислився.

— Ось що. Я напишу в міліцію, ніби ви тут у справі видання своєї книжки. Це схоже на прав-

ду, й вам місячний дозвіл дадуть без вагання.

— А постійний?

— Постійний дають тільки тим, хто тут працює. Постарайтесь, як можна швидше, влаштуватись.

Андрій подумав: що Бог дає, те й у торбу. Прописався на місячний термін, заплатив наперед гроші господарям і перевіз у нове помешкання свою похідну валізу.

Десь через два-три дні Андрій зустрів на вулиці Василя Баска.

— О, і ти тут? Мабуть, кишнули?

— Так, кишнули мене і кишнули Гриця. Він тепер на пониженні, буде працювати секретарем обласної газети й нам уже протекції зробити не може, бо закотилася й Грицева зірка.

— І що ж ти робиш?

— Шукаю квартири і шукаю праці.

— Ну, то йди до мене. Будемо пополювині оплачувати кімнату, і тобі легше й мені.

Господарі не суперечили проти двох квартирантів, і колеги оселилися разом. Але ж та праця... Куди не підеш, скрізь одна вимога: довідку з останнього місця роботи. А там же чорним по білому написано — "звільнений, як чужий елемент". І хто ж візьме таку цяцю?

Андрій і Василь шукали справедливості в обласному відділі своєї профспілки. Там поставилися прихильно, навіть посміялися з того, що їх звільнено "за походження", обіцяли розглянути справу й реабілітувати... Але ж коли це буде? З чого жити? Зрештою Василеві пощастило й він улаштувався в якійсь заводській багатотиражці — секретарем. Андрієві й далі не фортунило. "На жаль, ми не маємо вільного місця".

Тим часом добігав кінець дозволеного місяця прописки. Андрій знов ходив до начальника міліції, просив, щоб продовжив дозвіл, але цього разу начальник був неблаганний.

— Ні одного дня більше, розумієте? Я не хочу за вас відповідати й загубити посаду. А як перевіримо й ви ще будете тут, оштрафую на двісті рублів.

На двісті рублів? Андрій не мав такої суми в кишені навіть тоді, коли працював. І він пішов до Лізи прощатись.

— До побачення, люба, післязавтра їду...

— Куди?!

— До Чернігова. Там мій дядько й твій брат, можливо, вони допоможуть.

Від'їзд був запланований на суботу, в останній день проклятущої "прописки", а в четвер несподівано викинули з роботи Василя. Він по короткочорості проочив у газеті страшну помилку. Замість Сталін там було надруковано СтаДін.

— Ну, то й я поїду з тобою, — сказав Василь, — однаково, нема куди мені сунутись уже з двома такими "чудовими" довідками"

А. КОНОТОПСЬКИЙ

П Е Т Я

Як часто з року в рік,
Мій вірний друже, Петя,
Ти будиш в пам'яті моїй
Той рік жакливиий тридцять третій.

Як часто в темряві нічній,
Думки мої летять далеко,
До юних днів, щасливих днів,
Що нас колись єднали, Петя.

Білявий чуб, блакитні очі,
Твій образ милий, дорогий,
Забуть ніколи я не зможу
В житті окраденім моім.

Зелений цвинтар, шкільний двір,
Розлогий вигін, сад густий,
Сільський ставок, піщаний рів —
То було царство наше, Петя.

Ще ніби вчора ми з тобою
Жили в тім світі чарівнім,
Впивались свіжою росою
Тих юних днів в житті своїм.

Та прийшов рік, що як косою
Стінає пагінку молоді,
Сушив їх ранньою весною,
І рвав з корінням із землі.

Як пташенят жорстокий злодій
Лишив конать на самоті,
Той рік схопив нас в раннім леті,
Здавив в обійми кам'яні.

І пекло стало в нашім раю,
Дитячім раю золотім,
Нестало сміху в тихім гаю,
Пропали мрії молоді.

Прийшов до мене ти востаннє,
Як тінь холодна, мовчазна,
В твоїх очах було прощання
Для друга юного життя.

Немає тата й мами — ти промовив —
І я голодний, я боюсь,
Що скоро вмру, як вже помер
Мій менший братік Коля.

Голодні дні, голодні ночі
Минали кроком повільним,
Лишали слід, і ним пішов ти,
Мій друг невинний, дорогий.

Я й досі чую ті слова,
Твої слова, мій бідний Петя,
Тебе ж нема, тебе забрав
Проклятий тридцять третій.

БЛ. П. ДМИТРО СПІВАК

(у 40-ий день смерти)

Вічна пам'ять тобі дорогий Дмитре! 13 березня в православної церкви в Лондоні, Онт. настоятель парафії отець М. Фляк, на прохання родини М. Співак, відправив панахиду в сороковий день трагічної смерті їхнього сина бл. п. Дмитра.

Після панахиди батьки і дружина покійного запросили всіх присутніх на поминальний обід. Під час обіду, господар п. Б. Яремченко, звернувся щоб п-ні А. Ноженко і п-ні В. Яремченко провели збірку на нев'янучий вінок.

Збірка принесла 217 дол. Ця сума була розподілена на українські часописи і добродійні організації.

Всім жертводавцям щире спасибі, а покійному вічна пам'ять.

Всі присутні на обіді виносять глибоке співчуття родині Співак в зв'язку втрати дорогого сина, мужа і батька.

На нев'янучий вінок бл. п. Дмитра Співака виділено \$25.00 на "Молоду Україну".

I. H.

ПОПРАВКА

Підпис під верхнім знімком з Полтавського вечора на 12 ст. в травневому числі журналу мав бути: Зліва сидять — Олександр Клепач, Іван Мілько — голова комітету, Наталка Носенко, Яків Сідельник і Олексій Кубицький. Стоять — Віктор Мигаль, члени співочого ансамблю ОДУ-М-у "Червона калина" — керівник Ліда Середа та дружини членів комітету.

Слідуючий Полтавський вечір в Клівленді має бути 5 травня 1984 р.

МИКОЛА БОЙЧУК

ВЛАСНИК

HOLIDAY INN of SOMERVILLE

US ROUTE 22 (E. Bound), Bridgewater N. J. 08807

Тел. (201) 526-9500

Зручно з Ньюарку, Нью Йорку і околиці.

Вигідні, модерні, просторі, привабливі

ПРИМІЩЕННЯ

для

весіль, хрестин, бенкетів, поминок, громадських імпрез, товариських зустрічей.

Дмитро ЧУБ

НОВА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ ГАННИ ЧЕРІНЬ

("Зелень моря", Поезії 1975-1980)

Назвою першого вірша Ганна Черінь назвала нову збірку своїх поезій, що появилася під назвою "Зелень моря". Проте у книжці, що має 96 сторінок, з кольоровою обкладинкою артистки-малюнки Тетяни Баюк, зустрічаємо чимало поезій і на різні теми. Поезії Ганни Черінь, авторки вже багатьох талановитих видань, досконалі й відразу захоплюють читача своєю майстерністю. Від 1949-го року, коли вийшла перша збірка її поезій під назвою "Crescendo" у В-ві "Заграда", ще в Німеччині, це вже 15-та книжка нашої відомої авторки. Серед них не можна обминути важливіших, як велика книжка поезій "Чорнозем" (1962), що мала 231 сторінку й була певним підсумком творчості за минулі 10-13 років. Також цікава книжка репортажів чи дорожніх вражень "Ідьмо зі мною" (1965). Далі у 1970 р. друкує збірку поезій "Травневі мрії", "Небесні вірші" (1973). Значною появою й успіхом у її прозовій і гумористичній творчості була велика збірка гуморесок "Хитра Макітра". А що вона подобалась, особливо жінкам, то маємо випадок, що в Австралії одна пані, умираючи, заповіла, щоб книжку Ганни Черінь, "Хитра Макітра", поклали до труни. Бажання покійної виконали.

Чималим успіхом авторки був її віршований роман "Слова" (1980), що здобув другу нагороду на конкурсі Літер. фонду ім. І. Франка в Чикаго в 1982 році. Крім згаданих видань, в доробку авторки є й книжки для дітей та інші збірки поезій, а 10 пісень на слова Ганни Черінь поклав композитор Василь Шуть. Вони вийшли окремою збіркою.

Та повернемося до її збірки "Зелень моря". Ось у вірші "Буря" авторка талановито відтворило море стихію, що спершу ніби психологічно вирує в її серці, а далі перекидається вже назовні і б'є бурхливими хвилями в береги:

По вузькій стежині-жердці
Сходжу я з узгір'я в самий низ.
Повне море горя в моїм серці,
Океан невиплаканих сліз...
Та знялась зненацька буря грізна,
Почорніло небо і вода.
Все тікає, поки ще не пізно,
Поки не поглинула біда...
Хвилі аж до неба піднялися —
Навіть кручі проти них малі...
І тоді мізерними здалися
Всі мої незгоди і жалі...

Щодо тематики творчості Ганни Черінь, зокрема серед поезій, великий діапазон бачення різних сфер людського життя, природи, буття і психології людини. Навіть у цій збірці зустрінемо поруч поезій з глибоким змістом про зовнішній світ, поезії про жіночі серця, інтимні поезії, про ревності, а також гумористично-сатиричні. Філософствуючи про велич океану, авторка пише:

Колишеться галактики колиска
У рівновазі правди і оман.

В одних душа малесенька, як миска,
А в іншого — безмежний океан...

Або про ревності пише:

Ревності жорстокі, як пантера,
Кинутись готова на чужих.
Напливає ненависть в озера,
Кожне слово — непростимий гріх...
Ревності не сплять, чатують зірко
І не визнають ніяких прав.
І приборкувач найкращий з цирку
Цього звіра ще не вгамував...

Варто підкреслити й те, що Ганна Черінь надзвичайно рухлива авторка: вона об'їздила вже багато країн Америки, Європи, Африки, а, крім того, вона виступала й виступає часто на різних наукових конференціях, читає доповіді; запрошують її скрізь і на літературні вечори, де читає свої твори. А це дає нову тематику для творчості та більший імпульс до життя.

У нас мало є таких авторів, щоб так легко могли писати на любую тему, як Ганна Черінь. Досить згадати, що їдучи в 1969-му році з Чикаго до Нью-Йорку на літературно-мистецький ярмарок та назад, за 35 годин, з яких частину забрало й спання, вона написала 50 віршів. Це, дійсно, рекордне число, хоч загалом вона пише приблизно 50 поезій за рік. Ті 50 віршів вона видала збірником під назвою "Вагонетки".

Легко вдаються поетесі й гумористично-сатиричні вірші. У одному з них, що має назву "Маями", вона дотепно іронізує над багатими українськими дачниками, в яких діти знають, лише по кільку своїх слів:

Яка краса! Вітри Фльоріди
За океан зганяють біди.
А тут і сонце, і розкоші
(Для тих, звичайно, в кого гроші)...
А з ними діти їх і внуки
(Ще розуміють рідні звуки
І слів навчилися чимало:
"Тарас Шевченко", "боць", і "сало",
І "ковбаса", і "джаб", і "кара",
І "мамо, дай мені доляра!")
А над усім блакитне небо...
Сиди і мрій про все, що треба:
Про заробітки і маєтки,
Про спадщину по смерті тетки.
Щоб Бог нам вільну Україну
Подав, як поросся до хрину...

Такі дотепи й сатири дуже актуальні й для інших країн, нашого поселення, а щодо мови, то і в Україні наплодилось досить покручів, що не знають своєї мови не менше, як і тут. Загалом поезії й цієї збірки читаються легко, і своєю майстерністю та дотепністю припадуть багатьом до серця. Тож вітаємо Ганну Черінь з новим успіхом.

Микола ВІРНИЙ

НА ЗГАДКУ ПРО ВАДИМА ЛЕСИЧА

(В першу річницю смерти)

"У вівторок, 24-го серпня 1982 р. помер по довгій і тяжкій недугі... Володимир Кіршак, відомий під літературним псевдонімом, як Вадим Лесич".

Це повідомлення прочитав я в газеті "Свобода", що є органом Українського Народного Союзу.

Прочитав і мене огорнув смуток. Померла ще одна знайома мені людина, з якою я не раз зустрічався, обмінювався думками, вслухався в чудові мелодії його поезії, які він мені читав. Він належав до небагатьох, що умів майстерно прочитати свої власні твори. Читав він емоційно і логічно, немов маляр залюблений у те, що малює чи намалював.

Вадим Лесич найбільше відомий, як поет, хоч він був також есеїстом, літературним критиком і публіцистом.

Народився він тисяча дев'ятсот дев'ятого року на Західній Україні. Там з'явилися і його перші твори під псевдонімом Ярослав Дригинич і Ярослав Ярій.

Друкватися почав у 1929-му році. До початку Другої світової війни появилось три збірки його поезій: "Сонцеліски", "Відчиняю вікно" та "Різьблю віддаль".

Під кінець війни Вадим Лесич опинився в Західній Німеччині, звідки після війни, разом з багатьма іншими своїми земляками, іммігрував до Сполучених Штатів.

Він жив у Нью-Йорку, де і зустрічались ми у сімдесятих роках.

У роки після війни з'явилося ще кілька збірок поезій Вадима Лесича: "Ліричний зошит", "Поезії", "Розмова з батьком", "Крейдяне коло", "Кам'яні луни". Окремим виданням вийшла його книга під назвою "Вибрані поезії", куди ввійшли вибрані Вадимом Лесичем поезії з різних його збірок та деякі неохоплені збірками.

Він подарував мені з посвятою екземпляр "Вибраних поезій". Під час тієї зустрічі Вадим Лесич також прочитав кілька своїх поезій. Двоє особливо схвилювали мене і врзались в пам'ять. В одній із них поет словами, наче маляр мазками, малює страшні картини війни і людину в ній. Не треба й пекла!

"Катарсис війни"

Зарубцьовуються розвіяними тіннями під подувам

крил, що стали порохом,
на ступенях кольоратури безгоміння
зарубцьовуються прірви ран:
рано, рано, вранці, воротіж,
гайворони, гра в гру, безвороття,
горіцвіт, рано, рано, вранці...

Покотигорошок...

Починаю знов від слів,
що їх значіння забув, запах забув,
барву забув... забув... забув...

забув, що був.

Починаю — від печі, від воріт,
від пальців мами, від рук тата, від тепла,
від фортепіана, від розтрощеної скрипки,
від долонь, м'яких і зотлілих як попіл,
від облич, що океанами розплились,
восковою окутані позліткою
в німбах — слізьми перемитих райдуг,
від облич — залишених, колишніх,
невеличаних ближніх,
найближчих, що поплили недостижені —
у всевишність,
стали дальшими, найдальшими,
і вже — їх нема...

Попіл... тепло... тілопалення... в Ханаан
поворітьма...

Починаю від Йони, Івана, Івася, Ясочки,
ясенів, яскорів, соняшників,
від сонця,

хоч бачу місця спорожнілі,
вологі, перетикані плісню;
відтяти голови, мов розбиті кавуни,
як обертаються в ровах;
загублені очі, вилускані, сполоскані баюри,
каламутно незрячі, переіначені;

і куряву шляхів — на руках, на губах,
на волоссі, бачу — тінь: ми — це вони.

Пальці покорчені, хрести тіл,
душі — димами приземлюють обрії,
дні — сиві, сивіші від сивухи,
столочені туманами,

без золочених рам, без срібнокутих
саркофагів;

наш краєвид — перерита порожнеча,
кров розораних присмерків —
близною нам'яті.

Осанна...

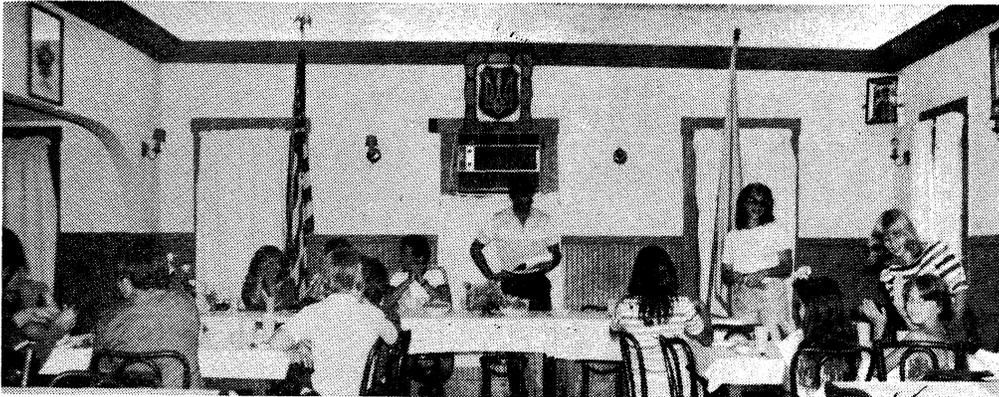
Інший вірш, який запам'ятався поет присвятив іншому поетові. Це з 1962-го року "На смерть Тодося Осьмачки".

N. - J. SPIVAK LTD.

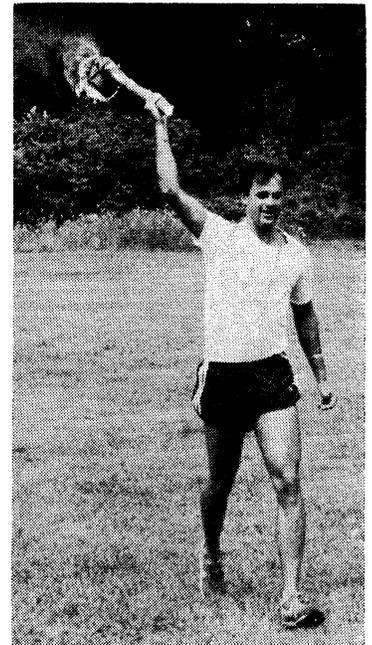
R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

Бенкет і роздача нагород

Комендант табору Андрій Шепіль із смолоскипом

Частина учасників

Фрагменти з олімпіади на одумівським відпочинково-виховним таборі, на оселі "Київ" — Аккорд, Н. Й., 1982 р.

Фота Гриця Кревсуна

Він усміхався злегка іронічно,
у квіти втиснутий, з роз'ясненим обличчям.
І довгі пальці не тремтіли болем,
спочивши навхрест.

А у свічах,
виблискуючи, догоряли вірші
ще не дописані,
що їх не знати нам ніколи.
І десь з кутка, задивлений у хмари,

ніким не знаний,
найстарший із усіх — Боярин
захлипав, розридався мов дитина...
Похмуро кажанами розлігались тіні
з Ротонди душоубців.

Під склепінням
геометрично креслив дим
хижацький План до двору.

А надворі —
ячали зорі лебединно,
шуміло чужиною місто, вечір плив...

Лиш десь на Київському передмісті,
каштани падали у тиші урочистій,
Навік прощаючи Поета.
Плоди спадали на бунтарську землю,
і хоч не чув уже, не бачив їх,
— розділений морями і одчаєм,
у крижаних обіймах Лети,
він всміхався.

Літературні критики високо оцінюють поетичну творчість Вадима Лесича, вважаючи його одним із основоположників сучасного українського модернізму закордоном.

Так, наприклад, професор Володимир Державин у статті — "Зріле поглиблення символізму" писав, що "естетична вартість поезії Лесича полягає насамперед в її символічній образності — тієї образності, яку сам поет так влучно спромігся протиставити псевдореальності буденних сприйнятів... В рамках тієї символічної образності поет часом доходить до висловів сливе сюрреалістичних — і, мабуть, в цілій його творчості наймастерніших.."

Інший відомий літературний критик, професор Юрій Шерех, свого часу ствердив, що "поезія Лесича — не тільки філософія, а й розрада й підтрим самотньому... Вона виступає, як знак нового барокко — барокко нашої доби.."

А згодом, ніби продовжуючи попередньо висловлену думку, професор Шерех зазначає, що "поезія Лесича й далі лишається не аскетичною, а живою, а заглиблення в себе відкриває пізнання понад собою суцього. Його земля росте, мов круглий хліб із зерен і сама стає — хлібом для живих. Його рількеанство, здебільшого — своєрідне, бароккове рількеанство і келих солодкого, мудрого й безмежно заспокійливого вина, що він підносить у замкненості своєї келії, — це келих життєдайного соку, і він п'ється за життя".

Тимчасом, ще інший, також відомий літературний критик Григорій Костюк вважає, що "тривала вагомість поезій Лесича полягає в тому, що його твори завжди мають той зміслово-ідейний вольтаж, який надає їм закінченого поетичного чару і бажаного контакту з читачем".

О. ХАРЧЕНКО

НЕКУРЦІ ПОВИННІ ЗМАГАТИСЯ ЗА СВОЇ ПРАВА

Редакційна Передовиця
Газет (Монтреаль) 4-8-82
Аттава Сітізен 31-7-82

Канадці назагал турбуються своїм навколишнім середовищем, проте вони чомусь зовсім не обороняють своїх прав перед підступним ворогом — яким є побічний дим із тютюну. Канадське міністерство охорони здоров'я повідомило, що більшість некурців не усвідомлює тієї небезпеки, у яку їх ставить тютюний дим. Курці, зі свого боку, аж ніяк не турбуються тією обставиною, що дим з їхніх цигарок більше шкодить саме некурцям, які вдихають затруєне повітря без жодних нарікань і протестів.

Для некурців найгірша небезпека ховається не в тім димі, що курці вдихають, а в тім, що йде безпосередньо з цигарки. Чому? А тому що легені нещасного курця затримують більшість шкідливих речовин тоді, як той вдихає в себе цигарковий дим. Але той дим, що йде з цигарки безпосередньо — о, то вже інша біда! Справа в тому, що при згоранні цигарка видає з себе чадний газ, формалін та багато інших шкідливих речовин, які спричинюють різні хвороби, а в тім і рак легень. Протягом минулих тридцятьох років науковці в різних країнах провели безліч дослідів у цій ділянці, і довели, що цигарковий дим спричинює різні небезпечні хвороби. До цього часу, як не дивно, єдиними жертвами цигаркового диму вважали самих курців. Тепер науковці намагаються визначити — яку саме небезпеку створює побічний цигарковий дим некурцям, що з тих чи інших причин змушені перебувати в приміщеннях, заповнених тютюновим димом. Результати наукових дослідів указують на те, що протягом однієї години невинна жертва, тобто некурець вдихає в себе таку саму кількість шкідливих речовин, як і курець, який спалить 15 звичайних цигарок або 35 цигарок із фільтром. З цього можна зробити такий висновок — некурці повинні домагатися людських прав, а саме — ДИХАТИ ЧИСТИМ ПОВІТРЯМ!

Американські вчені пояснюють, що рак легень у курців спричинюють радіоактивні частинки, які виділяються при спалюванні цигарок. Спочатку радіоактивний матеріал попадає в легені, а після процесу обміну крові в легенях, радіоактивний матеріал подорожує по всьому тілі. Цим якраз і пояснюється прискорене старіння та рання смерть від багатьох хвороб, пов'язаних із цигарковим димом. Курці, звичайно, хворіють на ті самі хвороби, що й перші техніки-рентгенологи, на яких довго впливала шкідлива радіація частинок альфа, бо ті перші рентгеновські апарати були недосконало сконструйовані. Дослідники довели, що з цигарковим димом у легені дістається радіоактивний елемент-полоній, і то у сконцентрованому виді. Полоній є складовою частиною фосфатного добрива. Вчені твердять, що курець, який спалює 30 цигарок щодня — вбирає в себе таку дозу радіації, яку він увібрав би під час

трьох сот фотографувань чи просвічувань рентгеном грудної клітки.

Те саме явище можна ще так сформулювати: кількість радіації, що її вбирає в себе курець, спалюючи одну цигарку), — рівнозначна кількості радіації, яку він отримав би під час десятих рентгенових фотографувань чи просвічувань грудної клітки. Вчені ще не мають числових даних про кількість радіації, що її з тютюновим димом вбирають у себе некурці, але з певністю можна сказати — та радіація також значна і шкідлива. З легень полоній спочатку дістається в кровообіг людини, а потім розходить по всьому організмі, до кожного м'яза, при тому виконуючи свою руйнівну роботу. Вчені також довели, що курці, які щоденно спалюють по яких двадцять до тридцяти дев'яти цигарок — з малою кількістю смоли і нікотину — є більше наражені на небезпеку захворювання на рак легень, ніж ті курці, які спалюють меншу кількість міцних цигарок.

Висновок із цього такий: чим більше цигарок спалює курець, тим він має більше можливостей захворіти на одну або декілька часто смертельних хвороб. Отож курцям негайно треба перестати палити тютюн, чи будь яку іншу шкідливу речовину, а некурцям — перестати вдихати небезпечний шкідливий тютюновий дим!!!

Лев Пилипенко

МАРШ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

*Ми уперті в труді, все ростем в навчанні,
Книга є нам улюбленим другом:
Не марнуємо дні, і науки вогні
В житті ляжуть завітчанім лугом.*

*Лети ж, наша пісне, за море,
Вихром здіймись в голубинь.
В Україну неволі і горя —
В Край нелюдських знущань і терпінь.*

*Вчимо мову чужу, але рідну свою —
Мову неньки ми вмієм цінити.
І звичаї дідів, віру й церкву святу,
Честь Вкраїни вчимось боронити.*

*Лети ж, наша пісне, за море,
Вихром здіймись в голубинь.
В Україну неволі і горя —
В Край нелюдських знущань і терпінь.*

*У горах, по гаях, під шатрами в полях —
Тут гартуємо дух свій і тіло,
Щоб у ріднім краю не зломитись в боях —
Довершити батьків наших діло.*

*Лети ж, наша пісне, за море,
Вихром здіймись в голубинь.
В Україну неволі і горя —
В Край нелюдських знущань і терпінь.*

Одумівці і члени ТОП-у в Ошаві в день вручення хусток.

Зліва: Тамара Неліпа, д-р Юрій Лисик, Юрій Лисик, Ігор Лисик, Ала Лисик, Катерина Сімаговська, Наталка Неліпа, Олена Лисик, Марко Сенник, Анатолій Лисик, Василь Сенник, Петро Неліпа і Іван Данильченко — голова Г. У. ТОП Канади.

Ошава, 1 березня, 1983 р.

Фото Григорія Неліпи

УКРАЇНСЬКИЙ БРАТСЬКИЙ СОЮЗ

БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО-ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що нараховує понад 24 тисячі членів і понад \$9,500.000.00
членського майна.

Український Братський Союз має добірні найновішого типу поліси обезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінні визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортовим справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англломовний журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літню вакаційну оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глек Спей, Н. Й.

Головний осідок УБСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U. S. A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-У НА 1983 РІК

Канада — Схід

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.

Від 2-го липня до 16-го липня

17-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у

Комендант — Д-р Юрій Криволап СВП ОДУМ-у. Заступник коменданта — Олексій Шевченко СВП ОДУМ-у.

Писар — Наталка Неліпа, ВЮО. Старший бунжучний — Ігор Лисик, ВЮО. Старша бунжучна — Олександра Косогор, ВЮО. Редактор "Таборових вістей" — Андрій Смик, ВЮО. Обозний — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

В ПРОГРАМІ: Гутірки, семінари на історичні, релігійні, літературні, політичні і організаційні теми; двох-денна мандрівка; спортові змагання; забава; прощальна ватра; видача посвідок.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

Dr. G. N. Krywolar
221 Edridge Way
Catonsville Md.
U.S.A. 21228
Tel. 301-744-0168

Від 17-го липня до 30-го липня

21-ий Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у

Комендант — Павло Лисик, СВУ ОДУМ-у і Віктор Ліщина, ВЮО ОДУМ-у

За інформаціями звертайтеся на адресу:

W. Tymoshenko
26 Sanderson Rd.
Rexdale, Ont. M9V 1C7
Tel. 416-742-3181

Від 31-го липня до 14-го серпня

4-ий Кобзарський Табір ОДУМ-у

Комендант — Віктор Ліщина, ВЮО ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

827 Indian Rd.
J. Danylchenko
Mississauga, Ont. L5H 1R4
Tel. 416-274-2249

Від 14-го серпня до 27-го серпня.

5-ий Спортовий Табір ОДУМ-у

Комендант — Віктор Педенко, СВП ОДУМ-у.

За інформаціями звертайтеся на адресу:

V. Pedenko
Henderson Ave.
Thornhill, Ont. L3T 2K3
Tel. 416-889-0640

США — Захід

Від 24-го липня до 6-го серпня

МІННЕАПОЛІС

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР

Сіблей Стейт Парк, Міннесота

За інформаціями звертатися до:

Alexander Polec
3520 Edward Street
St. Anthony, MN., 55418
(612) 781-8204

США — Схід

НЬЮ-ЙОРК

ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНИЙ ТАБІР

Оселя ОДУМ-у "КИЇВ", Акорд, Н. Й.

Перший — 2-16-го липня

Другий — 17-30 липня

КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР — 3-16 липня

Оселя "Верховина", Глен Спей, Н. Й.

За інформаціями звертатися до:

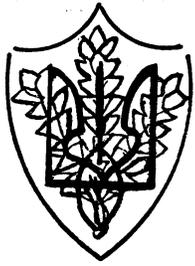
Alexander Neprel
85-71 148 Street
Jamaica, N. Y., 11435
(212) 657-0317

ПОЖЕРТВИ НА ТАБОРИ

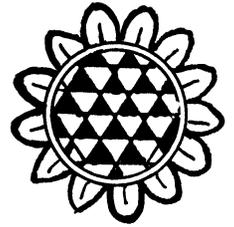
На потреби таборів в цьому році на оселі ОДУМ-у біля Лондону в Канаді склали:

Григорій і Марія Романенко з Торонто 150 дол.
Михайло і Тетяна Педенко з Лондону 50 дол.

**ДАЙТЕ НАГОДУ бути Вашим дітям з
рештою молоді ОДУМ-у на
сходинах в роях, на таборах!**

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ДРУГИЙ КАНАДСЬКИЙ 4-ДЕННИЙ КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

Цього року в Торонті відбувся чотириденний курс гри на бандурі, від 1-го до 4-го квітня 1983 року, який влаштував Одумівський Ансамбль Бандуристів ім. Гната Хоткевича і Школа Гри на Бандурі в Торонті. Перший такий курс відбувся минулого року, тобто 1982 року в Монтреалі. Цьогорічний курс був успішний для тих, котрі брали в ньому участь.

Учасників, що прибули в четвер, вітали члени ансамблю і відбулося прийняття з перекусом.

На цьому курсі було 55 ентузіастичних учасників, які готові були посвятити свій вільний час, це ж були латинські Великодні свята, щоб удосконалити техніку гри на бандурі. Прибули з Монтреалу, Торонто, Гамільтону, Оттави, Ст. Кетеринс і з Судбури, а з США — з Детройту, Трентону, Рочестеру і Чикаго. Найбільше учасників було з Торонта (19), з Монтреалу (11), з Гамільтону (6) та з Детройту (6).

В п'ятницю рано, в аудиторії при Православній Катедрі Святого Володимира зібралися всі учасники. Голова ТОП-у, інж. П. Родак привітав усіх присутніх бандуристів та голову ЦК ОДУМ-у Олексія Пошиваника з Чикаго і 1-го заступника Віктора Педенка з Торонта. Потім він передав ведення програми довголітньому керівникові ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича — Валентині Родак, яка поінформувала присутніх про працю ансамблю, його цілі та мету курсу. Вона закликала, щоб усі говорили українською мовою і попросила заступника керівника, Василя Корця, до дальшого слова.

Василь Корець багато попрацював, щоб цей курс відбувся успішно, і йому належить подяка за сумлінну і добре виконану працю та

продовження тих стремлень, які постановили ініціатори ансамблю 17 років тому, а це: плекати і зберігати на чужині любов до української пісні й до улюбленого народнього інструменту — бандури.

Наука розпочалася молитвою. Учні курсів були віком від 9 років до дорослих і були поділені на 5 груп. Інструктори були кваліфіковані та добре і сумлінно співпрацювали з усіма. Це були: Микола Невмержицький (Бостон — США), Андрій Бурак (Гамільтон — Канада), пані Валентина Родак, Василь Корець і я, Марійка Критюк (Торонто — Канада). Я певна, що всім інструкторам, як і мені, було приємно вчити на цих курсах, бо бандуристи з великою охотою бралися до гри.

Навчання відбувалося від 9 ранку до 6-ої вечора. Учні грали на бандурі більшу частину дня. Вони грали вправи та гарні українські пісні. Навіть початківці за чотири дні навчилися грати на бандурі і виступили на закритті. Програма була корисна та різноманітна. Вчилися грати на бандурі та разом співати.

Під час обіду ми споживали смачні страви, які пані Зіна Корець та матері приготували нам, за що ми висловлюємо їм нашу щирю подяку. Кожний обід розпочинався співанням молитви "Отче наш". Який то був гарний і великий хор!

Вечорами, після курсів, учасники йшли додому на відпочинок, а ті, що були з-поза Торонта — до місця свого перебування. Старші бандуристи мали нагоду оглянути наше гарне місто Торонто.

В неділю дехто з учасників прибув до Православної Катедри св. Володимира та помагав співати в хорі, яким керує пані Валентина Родак. Після Служби Божої, отець П. Бублик гарно привітав всіх учасників курсу гри на бандурі.

По смачному обіді бандуристів сфотографував пан Іван Корець і на бажання присутніх парафіян, ми заграли й заспівали кілька пісень. Відтак знову почалися лекції. Пані Валентина Родак подала цікаві інформації про платівки, які видали різні ансамблі бандуристів та окремі бандуристи, про велике зацікавлення і поширення кобзарського мистецтва молодими людьми.

**ЯКЩО МИ кажемо, що молодь
майбутність нації — то що ми
зробили, щоб допомогти їй у її
праці?**

Юні бандуристи під час концерту присвяченому 30-літтю ОДУМ-у і 10 літтю Юн. ОДУМ-у в Ст. Кетеринс. 5 березня, 1983 р. Фото Вас. Корженівського

В понеділок наука продовжувалася всього пів дня. Потім учасники курсу заграли присутнім батькам та гостям пісні, які вони навчилися за чотири дні, і тоді всі попрощалися та поїхали додому — дехто з пухирями на пальцях.

Одне зауваження. Чотири дні занадто мало часу, щоб використати велику любов до гри на бандурі. Але головне те, що цей курс дав їм заохоту до дальших вправ гри на бандурі.

Я сподіюся, що в майбутньому ми будемо частіше влаштовувати такі курси, щоб бажаючі могли ще більше навчитися і щоб наша бандура і наша культура розвивалися і жили на славу Україні, а нам усім на користь.

Марійка Крицюк
(член анс. бандуристів
ім. Гната Хоткевича в Торонті)

ЖИВУТЬ З НАМИ РАЗОМ

Живуть з нами разом
Дідусь і бабуся.
Від них я багато
Цікавого вчуся.

Бабуся мені
Булку медом помаже,
Навчить мене пісню
І казку розкаже...

Дідусь, мій, старенький,
Багато що знає,
Про наше минуле.
Мені повідає.

Я дуже люблю
Дідуся і бабуся.
Щодня я за їхню
Здоров'я молюся.

С. Кузьменко

НА ІВАНА КУПАЛА

Липнева ніч, спить небозвід,
Черемош виграє

Моїх надій щасливих квіт вінок пливе у даль
І по воді бігти йому любов допомагає
Його вітрильця переймуть, не спиниться вода.

Іване Купало чарівний сон
Нехай не потоне ніколи вінок.

Чарівна ніч, як любий сон не сміє попрощатись
Мої слова немов пісок край берега шумлять
Поміж дерев несе ріка моє вродливе щастя
Немов роса у тих квітках живе любов моя.

Минуть роки, прийде весна, Черемош постаріє
Та буду я квітки у снах шукати молоді
Та буду я в липневу ніч плести вінок із мрії
Нехай ще нині хоч у сні лине по воді.

Іване Купало чарівний сон
Нехай не потоне ніколи вінок.

В. Івасюк

ВІДГАДАЙТЕ

Ждуть мене усюди
Виглядають із вікна.
Я приношу радість людям
А зовуть мене

Я найперша зацвітаю
Синім цвітом серед гаю.
Відгадайте, що за квітка,
Бо мене не стане влітку.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Вш. Редактори!

Маю до Вас легеньке невдоволення. У числі "Молодої України" за квітень 1983 р., була поміщена стаття П. Грибанівського з Укrapрес. Це властиво не стаття, а згусток злості. Я був готовий написати до редакції "МУ" лист у формі фейлетону, але редакційне чолом вдарене спасибі й запевнення слухати розумного "дядю" мене зупинило.

Панове, згляньтесь на своїх заступників і нащадків нашого народу — на одумівців травневий цвіт. Давайте відсіч подібного роду статтям як це робив І. П. Багрянний, напр. у статті "Примітив свиснув."

Бажаю Вам широкого кроку в життєвому марші! Щиро вітаю і здоровлю Вас!

Лампій Мичичко

**

Гот Спрінгс, США

Вш. п. Мичичко! У згаданій Вами статті автор підкреслив що в журналі "Молода Україна" є мало статей писаних молодими одумівцями. Статтей вдумливих які б порушували і розглядали загальнолюдські як рівнож українські сучасні питання. В цім ми погоджуємось. Про це ми також говоримо на одумівських з'їздах, конференціях. Будемо раді всім за поради як поліпшити існуючий стан. На нашу думку, Нерухомиий Фонд МУ започаткований добродіями Надією і Федором Бойко є крок в правильну сторону.

Редакція

**

ПРО СТАТЕЙКУ ФЕДОРА БОЙКА

Гарну статейку прислав Федір Бойко до *Молодої України* (число 321, стор. 3) — "Чорна весна 1933 р."! І добру цитату навів, а саме:

Хвала тому, хто красне рідне слово
Леліє в серці чисто і святково
І, наче скарб, синам передає!

На жаль, приписано ці три рядки Святославі Караванському та ще й джерело подане — *Сутичка з тайфуном*. Насправді зацитовані рядки належать Ярові Славутичеві, у його книзі *Зібрані твори, 1938-1978* (Едмонтон, 1978), стор. 193. До речі, майже всі наведені рядки з поезій подано без правильної пунктуації. Це знецінює добрий намір автора статейки.

Читачка

**

ВЧИТИСЯ ЧОГО, А НЕ ЧОМУ

У листі Лариси Дончук (*Молода Україна*, ч. 321, стор. 15) є такий вислів: "Є чому повчитися молоді... з Вашого журналу". На жаль, не завжди! Наведене речення треба правильно написати так: "Є чого повчитися молоді..." Українською мовою кажуть: "учитися мови, граматики, історії, фізи-

ки..." (отже, треба триматися родового відмінка). Росіяни користуються давальним: "учиться (чему?) языку, музыке..."

Мовознавець

**

Шановна редакціє М. України!

У 50-ту річницю голоду в Україні, та в пам'ять незабутніх родичів померших з голоду, Олександр і Марія Багнівські складають пожертву на пресовий фонд М.У. в сумі \$50.00.

З пошаною
О. Багнівський
Елкгарт, Інд., США

**

Вш. п. Редакторе!

З нагоди відвідин міста Лондону в Канаді і оселі "Україна", і з нагоди дня народження Віктора Педенка, складаємо на пресфонд журналу "Молода Україна" 100 дол. Оселею "Україна" ми є захоплені. Всім фундаторам і працівникам оселі належить щире українське спасибі.

Василь і Валентина Нікітич
Естел Манор, Н. Дж. США
9 липня, 1983

**

Вельмишановний п. Редакторе!

Пересилаю чек на 62 дол. З них — 12 дол. на однорічну передплату журналу "Молода Україна" і 50 дол. в п'яту річницю смерти мого мужа сл. пам. Олексія Юхимовича Скрепіля.

З пошаною,

Марія Скрепіль
Маямі, Фла., США

Бл. п. Олексію Юхимовичу вічна пам'ять, а за дар щиро дякуємо.

Ред. і адм.

**

Дорогий п. Редакторе!

Мені журнал "Молода Україна" дуже подобається. В нім є добрі статті для молоді і дорослих. Я дуже задоволений вашою працею.

Петро Сенік
Ошава, Онт.

**

Вш. панове!

Після концерту "Бій під Конотопом", який відбувся 26 червня в "Laura Secord S.S" в Ст. Кетеринс, відбулося прийняття в Чорноморському домі. На нім присутні зложили на пресу \$148.50 з яких половина \$74.25 призначена на "Молоду Україну".

М. Гаврилук

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Має щоденний щадничий план, який дасть найбільший заробіток за ваші вкладені гроші.
- Дає малі і великі особисті і моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КЮМІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 3% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради.
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добрі кредитові звіти
- 33 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.
406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:
2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ЧИТАЙТЕ
"МОЛОДУ УКРАЇНУ"
|
ПОШИРЮЙТЕ
ЦЕЙ ЖУРНАЛ
МІЖ
СВОЇМИ РІДНИМИ
|
ЗНАЙОМИМИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Василь і Валентина Нікітич,
Естел Манор, Н. Дж.,
США \$100.00
Зібрано на прийнятті в Ст. Ке-
теринс, Онт., після оперети "Бій
під Конотопом". Переслав М.
Гаврилюк 74.25
Петро і Тася Сенік, Ошава,
Онт. 10.00

**Жертводавцям і прихильникам
"Молодої України" щира подяка.
Редакція і адмін. "М. У."**

КУРИЛИКОВІ ФРЕСКИ В БУДИНКАХ ПАРЛЯМЕНТУ КАНАДИ

(Канадська сцена) — Канадський уряд придбав визначну мистецьку працю канадсько-українського мистця-маляра Василя Курилика. Вона складається з шести панельних фресок, розміром 1.5 на 7.4 метри, які відображають Куриликову інтерпретацію історії українських іммігрантів, які почали приїжджати до Канади тільки понад сторіччя тому. Кожне панно показує інший аспект українського життя, від гноблення і бідунства в їхній батьківщині до тяжкої праці, будуючи нову батьківщину в Канаді та до остаточної гордості, добившись успіху. Мета фресок — це підкреслення й наголошення важливої ролі, яку відіграли українські іммігранти в Канаді.

Праця, яка називається "Український Піонер", висітиме в Кімнаті Залізничного Комітету Палати Громад. Її відкрито там недавно при церемонії, на якій були репрезентанти української громади Канади, міністер публичних робіт, Ромео Леблянк, міністер Державного Багатокультуралізму, Джим Флемінг, та видатні громадяни країни. Ця праця коштує уряд понад 21,000 тисячу доларів.

Батьки! Матері!
Чи Ви вписали своїх дітей
до ОДУМ-у?

ДОВІДНИК ДЛЯ НОВОПРИБУЛИХ МАНІТОБИ

(Канадська сцена) — Манітобський уряд приготував брошуру, яка дає інформації для новоприбулих до провінції. Це оголосили недавно в легіслятурі міністер Праці і Обслуг Праці. Мері Долин сказала, що нова публікація — це відповідь на домагання дати широкі джерела інформації про такі справи як: урядові обслуги, канадські суспільно-громадські і торговельно-промислові звичаї, права і відповідальності мешканців Манітоби та якнайкраще вживати й використовувати різні устаткування, які є загально доступні всім.

Англійська версія цієї брошури є вже готова і цю брошуру перекладають на інші різні мови, якими говорять у Манітобі. Цю брошуру можна буде незабаром набути французькою і українською мовами. Панна Долин сказала, що до наступного літа, 1984-го року, переклад буде готовий у багатьох інших мовах, включаючи мовами китайською, польською, еспанською і в'єтнамською.

По дальші інформації, пишть або зв'яжіться, будь ласка, з панною Мегікою Муноз, Інформаційний Відділ Обслуг, Уряд Манітоби, Вінніпег, Манітоба. Телефонічний кодексовий район: 204-944-3746 або 944-4984.

— О, люди, люди! — Стогнала бідна куриця. — Всі кричать, що вони не є хабарники. А лиш спробуй не дати їм щоденно одного яйця — заріжуть.

**

Керівник бюро помітив одного службовця сидячим за столом і сплячим.

— А ви що, спите?

Той відкрив очі й відповів:

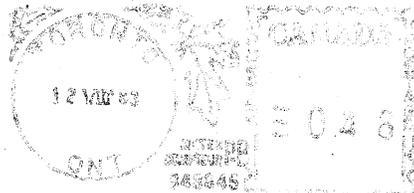
— О, я не знав, що у вас не дозволяється по обіді молитися.

**

Жінка: (в товаристві приятелів)
"Прикро становиться, коли подумаю, що вже наближаюся до п'ятдесятки..."
Чоловік: "Заспокойся, кохана, ти вже віддаляешся від неї".

MR. N. HAWRYSCZ
16 INDIAN ROAD CR.
TORONTO, ONT.
M6P 2E8

318

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

МОЛОДА УКРАЇНА

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ!

Гляньте на число журналу "Молода Україна" на обкладинці та число поруч Вашої адреси вгорі. Якщо число поруч Вашої адреси є менше від числа журналу, то у Вас є заборогованість.

Адміністратор "Молодої України"

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West — Toronto 9, Ont.
Tel.: 762-8751

В нас можна набути • книжки • українські часописи та журнали • пластинки • друкарські машинки • різьбу та кераміку • полотна • нитки і вишивки.

Маємо великий вибір дарунків на різні okazji.

ПРОСИМО ЛАСКАВО НАС ВІДВІДАТИ!

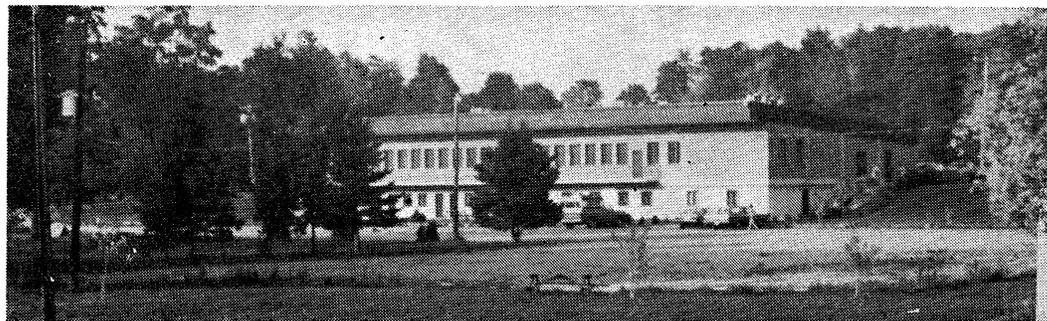
"UKRAINA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Ont., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортові Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Заля оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модерним кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — Б. Яремченко. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повище подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт